

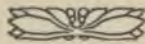
AZ ALSÓZEMPLÉNI
REFORMÁTUS EGYHÁZMEGYE

1908. ÉV ÁPRILIS HÓ 14 – 15-ÉN SÁROSPATAKON
TARTOTT RENDES, TAVASZI KÖZGYŰLÉSÉNEK

JEGYZŐKÖNYVE.

SZERKESZTETTE :

HÉZSER EMIL
EGYHÁZMEGYEI FŐJEKVZŐ.

SÁROSPATAK, 1908.
NYOMTATTA RADIL KÁROLY A REF. FŐISKOLA BETŰIVEL.

AZ ALSÓZEMPLÉNI REF. EGYHÁZMEGYE 1908. ÉV ÁPRILIS HÓ
14—15. NAPJAIN SÁROSPATAKON TARTOTT KÖZGYŰLÉSÉNEK

JEGYZŐKÖNYVE.

Jelenvoltak :

Zombory Gedő

helyettes esperes

Meczner Béla

egyházmegyei gondnok

elnöklete alatt :

Gecsey Péter

Bálint Dezső

Ölbey János

Hézsér Emil

Zitás Bertalan

papi

Meczner András

Kóczán Miklós

Debreczeni Bertalan

Nagy Barna

világi

tanácsbírák.

Olajos Pál

papi

Dr. Mitrovics Gyula

Lábos Béla

világi

aljegyzők.

Abaházy József, Bartha József, Danyi József, Cike Lajos, Erdélyi József, Farkas Lajos, Gecse Lajos, Hazay Béla, Horkay Barna, Horváth János, Hubay József, Kenyeressy Árpád, ifj. Keresztúry József, Kertész István, Köröskényi István, Kónya József, Kiss Miklós, Kun Zoltán, Janka Károly, Máthé Gyula, Miskolczi Endre, Pálóczi József, Pósa Péter, Pál Bertalan, Szánthó István, Székely Imre, Szöllősy József, Tóth Ferenc, Zitás István lelkészek ; ifj. Bálint Dezső, Barkaszy Károly, Éles István, segédlelkészek ; Maklári Pap Miklós egyházmegyei könyvtáros és a sárospataki egyház képviselője ; ifj. Fövenyessy Bertalan, Gagyai Károly, Matusz Mihály tanítói képviselők ; Beregszászy István királyi tanfelügyelő, dr. Szánthó Gyula, Kovácsy Sándor, Harsányi István főiskolai tanárok ; Borsik János, Kocsár István, Pongrácz Sámuel, Pataky Elemér, Szomolnok Lajos, Géhl János tanítók ; Szabó Erzsébet, Varga Mária tanítónők ; Ablonczy Sándor, Batta K. Dániel, Kazáni Antal t.-karádi, Lénár Károly, Szabó András karcsai, Fodor Zsigmond, Tomory Lajos b.-olaszi, György Károly és Oláh András a cigándi egyházak képviselői.

1. Zombory Gedő helyettes esperes költői lendületű imádságban kérve az Isten segédelmét tanácskozásunk folyamára, majd Meczner Béla gondnok a gyűlésben megjelent tagokat szívélyes szavakkal üdvözölve,

a gyűlést megnyitotta.

2. Zombory Gedő helyettes esperes előterjeszti, hogy az egyházlátogatási jegyzőkönyveknek későn történt beadása miatt, az elmúlt évre vonatkozó esperesi jelentést nem készítette meg. Röviden élelőszóval ismertette az egyházmegye területén lévő egyházak anyagi és szellemi állapotát s bejelentette, hogy az egyházkerületi közgyűléshez felterjesztendő adatokat utólagosan fogja összeállítani.

Tudomásul vétetik.

3. Dr. Kovács Gábor világi főjegyző jelenti, hogy miután a gyűlés határidejének megállapítása előtt elfogadta a szerencsi járás sorozóbizottságának elnökségét s ezen bizottság pedig április hó 13-án kezdi meg működését, — legnagyobb sajnálatára nem jelenhet meg tavaszi gyűlésünkben.

Távolmaradása igazoltatott.

4. Az egyházak kiküldött képviselői, megbízóleveleiket a gyűléshez beadván,

ezeknek alapján igazoltattak.

5. Meczner Béla gondnok előterjeszti és bejelenti, hogy Keresztury József esperes egészségi állapotának gyöngesége miatt hivatalos állásáról lemondott s ezuttal az elismerés meleg szavaival emlékezett meg volt elnöktársának lelkiismeretes és becsületes, hivatalos működéséről; érdemeit jegyzőkönyvünkben feljegyeztetni és megörökíteni kívánja s ezzel kapcsolatosan felolvastatott Keresztury József lemondó levele, melyben meleg, bensőségteljes szavakkal vesz búcsút az egyházmegyei közgyűléstől.

Egyházmegyei közgyűlés élénk sajnálattal értesül arról, hogy egyházi kormányzatunkat

tizenkét éven át nagy ügyhuzgósággal, szeretettel, tudásának és tehetségének teljes erejével szolgáló vezérférfia : Keresztury József semjéni lelkész megvált az egyházi közügyek irányításától ; de mind emellett is tekintettel azon föltétlen parancsoló körülményre, mely szerint a sok oldalú és terhes esperesi kötelességek könnyen veszélyessé tehetnék megrendült egészségi állapotát, — kénytelen egyházmegyénk tudomásul venni és elfogadni a lemondást.

Midőn a lelkiismeretes odaadással, papi tiszta jellemmel, lelkéhez forrott kötelességtudással végzett munkálkodásáért, egyházfentartó és építő fáradozásáért egyházmegyénk őszinte és hálás elismerését fejezi ki, egyszersmind szeretettel kívánja : hogy a terhes munka után igazán megérdemelt lelki és testi nyugalom mielőbb adja vissza testi szervezetének és kedélyének elevenességét és élénkségét. S a becsületesen végzett munka öntudata tegye derüssé életének lehajló alkonyát.

6. Zombory Gedő helyettes esperes jelenti, hogy Olajos Pál gesztelyi lelkész, papi aljegyző és pénztáros a hevesnagykunsági egyházmegyébe, a törökszentmiklósi egyházba választott meg lelkészül s új állomását 1908. év szeptember 1-én el kellvén foglalnia, egyházmegyei tisztségeiről lemondott ; Hubói Hubay József bodrogkereszturi lelkész pedig ez év május 1-én az abauji egyházmegyébe, a csenyétei egyházba költözik át.

Egyházmegyei közgyűlés elfogadja Olajos Pálnak egyházmegyei tisztségeiről való lemondását ; sajnálja azonban, hogy itt hagyja egyházmegyénket s a gesztelyi virágzó egyházat, melyben új templom, új iskola, paplak építése és a II. tanítói állás szervezése által többszörös bizonyosságát adta, hogy egyike volt egyházmegyénk legkiválóbb, egyházgondozó és építő lelkészeinek. Szívesen kívánja egyházmegyénk úgy neki, mint vele távozó lelkésztársának, Hubói Hubay Józsefnek, hogy legyenek boldogok új állomásukon !

7. Olajos Pál egyházmegyei pénztáros lemondása következtében számvevőszék indítványára

közgyűlés a pénztárosi és dékáni állást egyesíti s felhívja és megbizsa Zitás Bertalan dékánt, hogy a pénztár vagyonát és kezelését Olajos Páltól vegye át.

8. Ölbey János tanácsbíró s rozvágyi lelkészt a cigándi; Janka Károly homonnai lelkészt a rozvágyi egyház meghívás utján; Kun Zoltán legyesbényei lelkészt a gesztelyi egyház szavazattöbbséggel lelkésszé választotta.

Minthogy a választások a törvény intézkedéseinek megtartásával, szabályszerűen mentek végbe és megfelelőbbre nincsenek, egyházmegye mindhárom lelkészt beerősíti új állásába.

9. Varga Mária gesztelyi tanítónő, Kocsár István gesztelyi, Pongrác Sámuel bodroghalászi, Szomolnok Lajos simai, Pataky Elemér nagytárkányi megválasztott tanítókat

az eskü letétele után közgyűlés szívélyes üdvözléttel mindnyájokat beerősíti állásukba.

10. Meczner Béla gondnok jelenti, hogy két papi, egy világi tanácsbírói hivatalra elrendelt szavazás eredménye bizottságilag akként állapított meg, hogy az első szavazás alkalmával Hézser Emil főjegyző tanácsbíróvá választatott s ugyanakkor a másik tanácsbírói hivatalra Zitás Bertalan és Máthé Gyula, a világi tanácsbírói hivatalra Kovács Gábor és Bernáth Béla, valamint a tanítói még betöltetlenül álló két képviselői állásra Tóth Károly. ifj. Fövenyessy Bertalan, Szily József és Nagy Sándor között újabb szavazás rendeltetett el, a beadott szavazatok f. hó 13-án gondnok elnöklete alatt összeült bizottság által belbontatván, mindenek előtt megállapított, hogy 61 kötelezett szavazatból beérkezett 58 s ezek következőleg oszlottak meg: dr. Kovács Gábor kapott 47, Bernáth Béla 11, Zitás Bertalan 31, Máthé Gyula 27, ifj. Fövenyessy Bertalan 37, Szily József 27, Nagy Sándor 25, Tóth Károly 17 szavazatot.

Egyházmegyei közgyűlés a beadott szavazatok eredményéhez képest Hézsér Emilt és Zitás Bertalant megválasztott papi-, dr Kovács Gábort megválasztott világi tanácsbíráknak, ifj. Fövenyessy Bertalant és Szily Józsefet megválasztott egyházmegyei tanítói képviselőknek jelenti ki s az új tisztségben mindannyiukat szíves szeretettel és bizalommal köszönti s legjobb reménységgel néz hivatalos működésük elé.

11. Hézsér Emil hivatkozással arra, hogy miután őt az egyházmegye bizalma tanácsbíróvá választotta és ő e reá nézve igazán megtisztelő állást hálás köszönettel elfogadta s rámutatva, hogy az egyházmegye nagy kiterjedése és felszaporodott közigazgatási ügyeinek jövő érdeke azt követeli, hogy a régibb, tapasztalt erők mellé új és fiatal erők is bevonassanak — főjegyzői állásáról lemond.

Egyházmegyei közgyűlés nem tartja összeférhetlennek e két állást. Ezért és mert a papi jegyzői karban történt lemondások miatt éppen most van legnagyobb szükség a Hézsér Emil szakavatott főjegyzői tollára, nem engedi, hogy letegye a főjegyzői tollat.

Hézsér Emil enged az általános közóhajnak, megköszöni az egyházmegye őszinte bizalmát, felajánlja továbbra is erejét és munkálkodását a nagyjelentőségű és sok felelősséggel járó főjegyzői állás viselésére.

12. Hézsér Emil és Zitás Bertalan papi tanácsbírók

a hivatalos eskü letétele után — Meczner Béla gondnok által szívélyesen üdvözlötve — tanácsbírói székeiket elfoglalják.

13. Zombory Gedő helyettes esperesnek azon jelentése nyomán, hogy Kónya András hernádnémeti-i lelkész s egyházmegyei tanácsbíró 1908. évi április hó 8-ikán hosszantartott kínos szenvedéseitől kimentette a jóltevő halál, Meczner Béla egyházmegyei gondnok indítványozza, hogy Kónya András

emlékét jegyzőkönyvben örökítse meg s özvegye előtt fejezze ki részvétét egyházmegyei közgyűlésünk.

Egyházmegyei közgyűlésünk vesztesége érzetével teszi elismerése koszoruját a Kónya András sirjára és részt kér abból a gyászból, mely az ő halálával ráborult mindazok szívére, akiket áldásteljes, munkás életében soha el nem fogyott szeretetével boldogított

A Kónya András élete önfeláldozás volt azokért, akiket és amelyeket ő szeretett. Jutalmát vette éppenezért mindazoktól már életében, mint tudományszomjas ifjú a tudományok szeretetében tündökölt s jutalma lett érte a sárospataki főiskola széniori hivatala. Mint pap, az evangéliumi tiszta tan hirdetésének és az egyházépítés munkájának volt fáradhatlan munkása s ércnél maradandóbban hirdeti és beszélni fogja századokon át érdemét, Isten és az ő háza iránti szerelmét „az igaz Isten imádására 1895. évben épült“ hernádnémetii református templom. — Egyházmegyénk jegyzőkönyveinek 1888 ápril. 17.-től 1895 aug. 20-ig teleirt lapjain főjegyzői tolla jegyezte fel a történeti hűség iránti érzékét és szeretetét. 1895. aug. 20-tól viselt tanácsbírói hivatala igazságszeretetéről tesz bizonyosságot. Jutalma lett egyházmegyénk ama ragaszkodása, mely őt, a betegsége miatt távozni akaró embert csak a halál szavára engedte tanácsbírói székétől megválni.

A szeretet feláldozása volt a Kónya András élete édes otthonában, a házi tűzhelyen is. Erősebb volt itt szerelme, mint a halál és keményebb, mint a koporsó. Ezt a szeretetet 26 év édes emlékével szívébe véste gyászba öltözött özvegye, aki előtt igaz részvéttel fejezi ki egyházmegyénk, hogy akit ő sirat, mi is siratjuk azt s vele együtt szívünkbe zárjuk s hiven fogjuk őrizni a Kónya András drága emlékezetét.

14. Zombory Gedő helyettes esperes jelenti, hogy Sohajda János királyhelmecei lelkész elhunyt.

Egyházmegyei közgyűlés sajnálattal értesül Sohajda János lelkész haláláról. — Emlékét jegyzőkönyvében örökíti meg; nevét azon hív pásztorok névsorozatába jegyzi fel, akik híven forgolódtak a reájok bizottakban; özvegye előli sajnálattal ad őszinte részvétének kifejezést.

15. A megüresedett esperesi hivatal betöltése tárgyában a gondnok indítványára az egyházmegyei gyűlés a következőleg intézkedett:

Az egyházakat a szavazatok benyújtására a papi főjegyző nyomtatvány útján sürgősen felhívja.

A szavazatok ajánlott levélben az 1908. év május hó 1-ső napjáig Meczner Andás világi tanácsbíró címére küldendők.

A beérkezett szavazatokat a h. esperes és gondnok együttes elnöklése alatt az ez évi tavaszi egyházkerületi közgyűlésre kiküldött képviselők bontják fel s az esetleg szükséges további intézkedéseket a gondnok teszi meg.

A választás befejeztével az esperesnek hivatalba leendő beiktatására rendkívüli egyházmegyei közgyűlés hívandó össze, amely gyűlésen az esetleges sürgős közigazgatási vagy fegyelmi ügyek is tárgyalás alá kerülnek.

16. Hézser Emil előterjeszti, hogy Vitányi Bertalan egyházmegyei ügyésszé történt megválasztásáról jegyzőkönyv nem vétetett fel s a megválasztott ügyész a hivatalos esküt sem tette le.

Egyházmegyei közgyűlés Vitányi Bertalant újólá megválasztja ügyészévé s felhívja arra, hogy az ügyészi teendőket addig is lássa el, míg a hivatalos esküt legközelebbi közgyűlésünkön letenné.

17. Az 1904—7. E. T. II. t.-c. 151. §-a alapján s legújabb egyházmegyei szabályrendeletünk értelmében több egyházmegyei ügyész is választható.

Közgyűlésünk sok körülményre való figyelemmel szükségesnek látja az alügyészi tisztségnek a felállítását s erre dr. Szánthó Elek, sárospataki ügyvédet egész bizalommal megválasztja s felhívja arra, hogy a hivatalos eskü letételéig vegye gondjaiba az esetleg hozzáterjesztendő egyházmegyei ügyeket

18. Dr. Kovács Gábor világi főjegyző tanácsbíróvá történt megválasztatása következtében megüresedett világi főjegyzői hivatalra, valamint a Kónya András papi tanácsbíró halála folytán megüresedett papi tanácsbírói tisztségre el kellvén rendelni a szavazatot:

közgyűlésünk felhívja a megyebeli egyházakat, hogy jelzett két hivatalra a szavazatot külön-külön borítékban zárva, folyó év május hó 1-ig Zombory Gedő helyettes espereshez küldjék be. Ugy az előbbi, mint ezen pontban foglalt rendelkezésnek az összes egyházakkal leendő haladéktalan közlése végett Hézsér Emil megbizatik azzal, hogy e két rendelkezést kinyomtatva azonnal küldje szét az egyházaknak és pedig, nehogy zavar támadjon a szavazatok körül, a két rendbeli szavazat elrendelése két külön felhívásban közlendő az egyházakkal.

19. Tavaszi egyházkerületi közgyűlésre egyházmegyénk képviselőjében hivatalból kiküldettek

Zombory Gedő helyettes esperes, Meczner Béla gondnok, Hézsér Emil papi főjegyző és tanácsbíró, s szavazat útján megválasztottak: Bálint Dezső és Ölbey János papi tanácsbírók; Meczner András, Kócán Miklós és Nagy Barna világi tanácsbírók. Pótképviselők: Zitás Bertalan papi, — dr. Kovács Gábor világi részről.

20. Hézsér Emil főjegyző az 1897-ben készített s ugyanazon év tavaszi jegyzőkönyvében foglalt „Tanácskozási szabályzatot és ügyrendeletet“ legnagyobb részében ma is teljesen megfelelő-

nek s továbbra is érvénybe hagyhatónak véleményezi, mindazon által, nehány pontnak módosítását részint az új törvények, részint a változott viszonyok teszik szükségessé. A szabályzat módosítására vonatkozó határozati javaslatát a következőkben terjeszti elő:

A 4-ik §-ban az E. T. 36. §-a helyett ez tétessék: „*az 1904—7. E. T. I. t.-c. 55. §.*“

3. A 12. §. mivel más lett a gyakorlat, elmarad. E helyen a következő sorok iktattassanak be: „*A tárgysorozat kinyomatva a gyűlésben megjelent távolok között kiosztandó*“

4. A 13. §. negyedik sorába e helyett: „*betöltéséről, valamint a segédlelkészeknek az esperes általi elhelyezéséről tétetik jelentés*“, a következő módosítás foglaljon helyet: *«betöltéséről tétetik jelentés és a segédlelkészek helyezettnek el.»* Az ezután következő nyolc sor egészen kimarad addig, hol ezen szavak állanak: „*Ezután jönnek*“. Innentől kezdve változatlanul marad. Az utolsó kikezdés helyett a következő sorok véteszenek fel:

14. §. „*Bármely gyűlési tagnak jogában van azt indítványozni, hogy a megállapított tárgysorozattól eltérőleg egyik vagy másik pont sürgősen tárgyalassék. A sürgősség megállapítására az elnökség a közgyűlést hívja fel s ennek engedélye mellett bármely ügy soronkívül tárgyalás alá vehető.*“

2. A 9-ik §-ból az utolsó mondat kimarad, mert az új E. T. V. t.-c. 80. §. másként rendelkezik amennyiben a jegyzőket és tanácsbírákat bízza meg az előadói tiszttel. Az új szöveg lesz: „*Előadók az egyházi és világi jegyzők, tanácsbírák (E. T. V. t.-c. 80. §.). Az ügyészek mint előadók csak közgyűlési ügyekben szerepelhetnek.*“

5. A 30. §-ból csak az első mondat marad: „*A közgyűlésen a jelenlevők határoznak.*“

6. A 31. §. egészen maradjon el. E helyett három új szakasznak a beiktatását ajánlom:

31. §. „*A közgyűlés határozata ellen óvás vagy ellenmondás felvételének nincs helye. A meghozott határozat ugyanazon gyűlés folyamán meg nem változtatható*“

32. §. „*A közgyűlés jegyzőkönyvét a közgyűlés lehetőleg a következő napon tartott ülésében vagy pedig az elnökség vezetése, esetleg megbízottja alatt az elnökség által megállapítandó időben a közgyűlésből kiküldött bizottság hitelesti.*“

33. §. *Ha bármely határozat szerkesztése ellen a következő*

gyűlésig panasz emeltetnék, a hibásan szerkesztett jegyzőkönyvipont a következő gyűlésben kiigazítandó, illetve helyesbítendő.

7. A 32. §. helyett a következő módosítást ajánlom:

35. §. Az egyházmegye nevében kiállított okmányokat, leveleket, felterjesztéseket az elnökség, a közgyűlési határozatokat, jegyzőkönyvi kiadványokat a papi főjegyző írja alá, aki a sürgős intézkedést igénylő jegyzőkönyvi kivonatokat s bírósági végzéseket az érdekelt feleknek a gyűlést követő 14 napon belül köteles kiszolgáltatni.

36. §. A jegyzők az általuk felvett jegyzőkönyveket aláírják és a gyűlés után három nap alatt a papi főjegyzőhöz elküldik, aki gondoskodni köteles arról, hogy a fogalmazványok irodalmi színvonalon álljanak.

37. §. A tanácskozási szabályzat és ügyrend a jegyzőkönyvbe felvett és megállapított tartalommal 200 külön példányban kinyomatandó és a papi főjegyző gondoskodik arról, hogy az összes lelkészek és egyházmegyei tisztviselők a szabályzatot megkapják, ezen kívül gondoskodik arról is, hogy néhány példány minden közgyűlés alkalmával a gyűlést alkotó tagok rendelkezésére álljon.

38. §. A külön lenyomat készíttetéséről a papi főjegyző intézkedik.

39. §. Ezen szabályzat 1908. május 1-én lép életbe.

Egyházmegyei közgyűlés a beterjesztett határozati javaslatot egészben elfogadja a „Tanácskozási szabályzatot és ügyrendet“ a javaslat figyelembe vételével a következőleg állapítja meg.

21. Az alsózempléni ref. egyházmegye tanácskozási szabályzata és ügyrendje.

1. §. Az egyházmegye minden polgári évben két rendes közgyűlést tart, egyiket tavasszal, másikat ősszel. Az elnökségnek joga van valamely fontos ügy miatt bármikor rendkívüli közgyűlést összehívni.

2. §. Úgy a rendes, mint a rendkívüli gyűlések napját a két elnök állapítja meg.

3. §. A közgyűlések tartásának helye ezidőszerint Sáros-patak.

4. §. A közgyűléseken mindazok kötelesek megjelenni, akik

az egyházi törvények I. t.-c. 55. szakasza szerint az egyházmegyei közgyűléseken tanácskozási és szavazati joggal bírnak.

5 §. Az egyházmegye hivatalnokai a gyűléseken megjelenni tartoznak s a gyűlés befejezése előtt csakis elnöki engedéllyel távozhatnak; rendkívüli esetben, ha a gyűlésen meg nem jelenhetnek, elmaradásukat írásban igazolni kötelesek.

6 §. A közgyűlésen minden olyan nagykorú református férfi is felszólalhat, ki a közgyűlésnek nem tagja. Szavazásokban azonban az ilyenek nem vehetnek részt.

7 §. A közgyűlések tárgysorozatát a gyűlést megelőzőleg az esperes állapítja meg és nyomatja ki.

8 §. Mindenféle beadványok (folyamodványok, jelentések, kérvények) tíz nappal a gyűlés napja előtt az espereshez elküldendők. A határidőn túl érkezett beadványok a következő gyűlésen vétetnek tárgyalás alá.

9 §. Az esperes a tárgyalás alá kerülő ügyeket — legalább öt nappal a gyűlést megelőzőleg — az előadónak osztja ki. Előadók az egyházi és világi jegyzők, tanácsbírák. (E. T. V. t.-c. 80 §.) Az ügyészek, mint előadók csak közgyűlési ügyekben szerepelhetnek.

10 §. Az előadók a nekik kiosztott tárgyakról a közgyűlésen jelentést tesznek és határozati javaslatokat hoznak indítványba.

11 §. A közgyűlést az elnökség nyitja meg s zárja be. A megnyitáskor az egyházi elnök imát mond.

12 §. A tanácskozás a megállapított tárgysorozat szerint történik. A tárgysorozat 100 példányban kinyomtatva a gyűlésben megjelent tagok között kiosztandó.

13 §. A tárgysorozat akként állapítandó meg, hogy első sorban mindig az egyházak kül- és beléletét tárgyzó esperesi jelentés olvastassék fel és tárgyalassék, ezután a megüresedett lelkeszi és tanítói állások betöltéséről tétetik jelentés és a segédlelkészek elhelyeztetnek. Ezután jönnek azon egyes bizottsági jelentések, melyek tárgyalására küldöttségek jelentek meg. Majd az egyházi közérdekű ügyek, egyházkerületi képviselők és más kiküldöttek megválasztatása és a szavazatfelbontó küldöttségek jelentései. Ezután tárgyalandók az egyházlátogatásról szóló jelentések, melyek közül csak azok olvasandók fel, amelyekben az egyházmegye határozata szükségeltetik; továbbá a tanügyi bizottság és a számvéviszék jelentése, végül másféle jelentések, a lelkeszi és tanítói egyletek, vagy egyesek által írásban vagy szóval tett indítványok.

14 §. Bármely gyűlési tagnak jogában van azt indítványozni

hogy a megállapított tárgysorozattól eltérőleg egyik vagy másik pont sürgősen tárgyalassék. A sürgősség megállapítására az elnökség a közgyűlést hívja fel s ennek engedélye mellett bármely ügy soronkívül tárgyalás alá vehető.

15. §. Az egyházmegyei bíróság elé tartozó ügyek az elnökség által meghatározott időben tárgyalatnak.

16. §. A tanácskozás rendjének és méltóságának fentartása s az ügyrend pontos megtartása feletti őrködés az elnökség feladata. Az elnökségnek jogában van a tárgytól eltérő szónokot a tárgyhozszólásra figyelmeztetni s azt, aki a tanácskozás méltóságát sérti vagy személyeskedik — az előzetes figyelmeztetés sikertelensége esetén — rendre utasítani.

17. §. Akivel szemben kétszeri elnöki rendreutasítás is sikertelen marad, attól az elnökség elvonhatja a szót. A szólástól való megfosztás azonban csak az illető tárgyra vonatkozik.

18. §. Ha a tanácskozás komolysága veszélyeztetve látszik, az elnökség a tanácskozást egy negyed órára felfüggesztheti.

19. §. A fontosabb és közérdekkel bíró ügyek először általánosságban, azután részletenkint tárgyalandók.

20. §. Úgy az általános, mint a részletes tárgyalásnál minden tárgyhoz kinek-kinek csak egyszer van joga hozzá szólani. Másodszori felszólásnak csak személyes kérdésben, vagy a félreértett szavak megmagyarázása végett, vagy a közgyűlés engedelmével van helye. Az elnökség és az előadó azonban bármikor felszólhatnak.

21. §. Az indítványok vagy jelentések tárgyalása esetén az előadó után az első szó mindig az indítványozót illeti. A tárgyalás befejezése után az előadót és az indítványozót a zárzó joga megilleti.

22. §. A szónokot beszédében akadályozni vagy közbeszólásokkal zavarni meg, nem szabad. Erre csak az elnökségnek van joga a 16. és 17. §-ok esetében.

23. §. Ha valamely tárgyhoz már senki sem akar szólani, az elnökség a tárgyalást befejezettnek nyilvánítja és a határozatot azon értelemben mondja ki, amelyben a többség nyilatkozott.

24. §. Ha valamely tárgynál eltérő vélemények nyilvánultak, a kérdés szavazással döntendő el.

25. §. Az elnökség szavazásra úgy köteles feltenni a kérdéseket, hogy azokra igennel vagy nemmel lehessen válaszolni.

26. §. A szavazás rendszerint felállás és ülve maradás által

történik. Ha a többség világosan ki nem vehető, a jegyzők megszámlálják a szavazatokat; szükség esetén ellenpróba teendő.

27. §. A gyűlés öt tagjának írásban beadott indítványára valamely kérdés feletti döntés végett névszerinti szavazás rendelhető el, vagyoni kérdéseknél mindig névszerinti szavazással történik a döntés.

28. §. Választásoknál, valamint merőben személyes ügyekben mindig titkos szavazás rendelő el, mely szavazat lapokkal eszközöztetik.

29. §. Szavazás eredményét az elnökség jelenti ki. Az elnökség nem szavaz, de szavazat-egyenlőség esetében az elnökség dönti el a kérdést. Ha a két elnök eltérő nézeten van, sorshúzás által állapítják meg, melyik adja a döntő szavazatot.

30. §. Szavazás közben beszédet tartani vagy a szavazást indokolni nem szabad

31. §. A közgyűlésen a jelenlévők határoznak.

32. §. A közgyűlés határozata ellen óvás vagy ellenmondás felvételének nincs helye. A meghozott határozat ugyanazon gyűlés folyamán meg nem változtatható.

33. §. A közgyűlés jegyzőkönyvét a közgyűlés lehetőleg a következő napon tartandó ülésében vagy pedig az elnökség, esetleg megbízottja vezetése alatt az elnökség által megállapítandó időben a közgyűlésből kiküldött bizottság hitelesíti.

34. §. Ha bármely határozat szerkesztése ellen a következő gyűlésig panasz emeltetnék, a hibásan szerkesztett jegyzőkönyvi pont a következő gyűlésben kiigazítandó, illetve helyesbitendő.

35. §. Az egyházmegye nevében kiállított okmányokat, leveleket, felterjesztéseket az elnökség, a közgyűlési határozatokat, jegyzőkönyvi kiadványokat a papi főjegyző írja alá, aki a sürgős intézkedést igénylő jegyzőkönyvi kivonatokat s bírósági végzéseket és ítéleteket az érdekelt feleknek a gyűlést követő 14 napon belől köteles kiszolgáltatni.

36. §. A jegyzők az általuk felvett jegyzőkönyveket aláírják és a gyűlés után három nap alatt a papi főjegyzőhöz elküldik.

37. §. A tanácskozási szabályzat és ügyrend a jegyzőkönyvbe felvett és megállapított tartalommal kétszáz külön példányban kinyomatandó és a papi főjegyző gondoskodni köteles arról, hogy az összes egyházmegyei lelkészek és egyházmegyei tisztviselők a szabályzatot megkapják, ezen kívül gondoskodik arról is, hogy néhány példány minden közgyűlés alkalmával a gyűlést alkotó tagok rendelkezésére álljon.

38. §. Külön lenyomat készíttetéséről papi főjegyző intézkedik.

39. §. A jegyzőkönyvek nyomtatási költségeit az egyházmegye anya és leányegyházai viselik.

40. §. Ezen szabályzat 1908. év május hó 1-én lép életbe.

22. Az E. T. I. t.-c. 14. §. *i*) pontja rendelkezése szerint a szavazatot elmulasztó egyház büntetéssel sújtandó.

E. m. közgyűlés e tárgyban a következő szabályrendeletet lépteti életbe 1908. év április hó 15-től kezdődőleg:

1. §. Az egyházi illetékes hatóság által elrendelt választások alkalmával minden egyház köteles szavazatát a megállapított határidőben a megjelölt helyre szabályszerűen kiállítva beküldeni.

2. §. A szabálytalanul kiállított szavazatok érvénytelenek.

3. §. A szabálytalanságért és a szavazatok beküldéséért a lelkészt terheli a felelősség. mindkét esetben — ha a mulasztást a lelkész követi el — első ízben két, második esetben négy, harmadikban 8 korona bírságban marasztalendő el, az e. megyei pénztár javára.

4. §. A szavazat elmulasztásának indokolása tárgyában kelt beadvány felett a közgyűlés határoz.

23. Az E. T. I. t.-c. 109. §. *g*) pontja elrendeli, hogy az egyháztagek a reájok ruházott egyházi megbízatást elfogadni tartoznak, amennyiben a 110 §. alatt felsorolt mentesítési okok nem forognak fenn. Aki e nemű kötelességeinek nem tesz eleget, felmentési díjat fizet.

E. m. közgyűlésünk e tárgyban a következő szabályrendeletet lépteti életbe:

1. §. A gondnoki (magtári, építettő) és pénztárnoki hivatalt elfogadni vonakodók — ha mentességre igényt nem tarthatnak — 50 korona felmentési díjat tartoznak fizetni az e. megye pénztárába.

2. §. Az egyházfiség alól a felmentési díj 10—20 koronában állapítatik meg.

3. §. A gondnokok három évre, az egyházfiak egy évre választatnak; megválasztási idejük lejártával, az újból való megválasztatást elfogadni nem kötelesek.

24. Az E. T. I. t.-c. 55. §-a szerint az egyházmegyei közgyűlésről elmaradó tisztviselők, tanítóképviselők, lelkészek, helyettes, missiói és segédlelkészek irányában követendő eljárást az egyházmegyék állapítják meg.

Egyházmegyei közgyűlésünk a jelzett törvény és az e. kerület e tárgyban kiadott „Utasítás“ alapján a következő szabályrendeletet állapítja meg.

1. §. Miután a világi tisztviselők állásuk, hivataluk és körülményeiknél fogva, nem rendelkezhetnek idejükkel mindenkor szabadon, velük szemben semmi eljárást nem tart indokoltnak, azonban a gyűlésről való elmaradásukat kötelesek az esperesnek bejelenteni és pedig a jegyzők nyolc nappal a gyűlést megelőzőleg.

2. §. A gyűlésről indokolatlanul elmaradó rendes lelkészek esetről-esetre 5 korona birságot fizetnek az egyházmegyei pénztárba.

3. A gyűlésről elmaradott tagok akadályoztatásuk okait vagy a gyűlés előtt vagy pedig a gyűlés után 30 nap alatt az esperesi hivatalhoz jelentésük be. Ezen jelentéseket az esperes a legközelebbi gyűléshez beterjeszti s ezek felett az igazoló választmány véleménye alapján a közgyűlés határoz.

4. §. Az érdekelt egyházak képviselői kötelesek a gyűlésben megjelenni.

25. E. T. I. t.-c. 151. §-a értelmében az egyházmegyei ügyész működésének időtartamát az egyházmegye állapítja meg, közgyűlésünk e tekintetbe a következő határozatát lépteti életbe.

1. §. Az egyházmegye ügyészét, illetve a szükségnek megfelelő ügyészeket a közgyűlés 10 évre választja. A megbízatás lejáratáig mindig összeesik az általános tisztújítással.

2. §. Az ügyész hivatalos esküt tesz.

3. §. Az egyházmegye és tisztviselők tekintélyének megóvása érdekében a vádhatóságot képviseli.

26. Az E. T. I. t.-c. 28. §-a a presbiterek számának meghatározását az egyházmegyei közgyűlés hatáskörébe utalja, mivel ebben az ügyben egyházmegyénk érdemleges intézkedést, nem tett — szükségessé vált, hogy a törvény e tárgyú — rendelkezésének elégtétessék.

Egyházmegyei közgyűlés felhívja az egyházmegye területén lévő anya, leány- és társegyházakat, hogy azon esetben ha az eddigi presbiterek számát feljebb emelni vagy lejjebb szállítani akarják, indokolt kérelmüket őszi közgyűlésünkhöz terjesszék be. A presbiterek számának megállapításánál irányadóul szolgáljon a következő:

300 lelket számoló egyházakban legkevesebb 4, (négy) legfeljebb 6, (hat); 300—500 lélekkel bíró egyházban legkevesebb hat, legfeljebb tíz.

500—1000 lélekkel bíró egyházban legkevesebb nyolc legfeljebb tizenkető.

1000 lelken felülszámláló egyházban a népesség arányában tizenkettőtől huszonnégyig váltokozhatik a presbiterek száma.

27. Az E. T. I. t.-c. 19. §. rendelkezése szerint a választási névjegyzék 1908 május havában elkészítendő s a törvényes formák betartásával megkészített névjegyzék 1908 július hó 1-től használatba veendő.

E. m. közgyűlés felhívja a h. esperest, hogy körlevélben figyelmeztesse az egyházmegye területén lévő mindazon egyházakat, melyeknek tagjai választói jogosultsággal bírnak, hogy a választók névjegyzékét május hó 31-ig megké-

szítsék, szigorúan ügyelvén a törvény idevonatkozó rendelkezéseire. Amennyiben pedig ezen eljárásnak minden évben ismétlődnie kell, figyelmeztetnek a lelkészek, hogy jövőben minden külön felhívás nélkül a törvényben jelzett határidőig gondoskodjanak a választási névjegyzék szabályszerű kiigazításáról.

28. A IV. t.-c. 5. §. szerint a közalaphoz minden egyházközség évenként és fejenként 8 fillérrel köteles járulni.

E. m. közgyűlés utasítja az egyházi előjárókat, hogy az egyháznak az utolsó népszámlálás alkalmával megállapított lélekszáma után, — melyre nézve vagy öt évkönyv adatai az irányadók — közalapi járulékot minden évben és fejenként nyolc fillért vessenek ki s ez összeget már a folyó évi költségvetésükbe illeszszék be.

29. Az E. T. I. t.-c. 27. §-a elrendeli, hogy az oly egyházakban, hol több tanító van alkalmazva, az egyházi közgyűlés a tanítók közül egyet válasszon meg a presbiteriumba.

Az említett törvény alapján felhívatnak a cigándi, erdőbényei, tiszakarádi és tiszalúci egyházak, hogy egyházi közgyűléseikben tanítóik közül még ez év folyamán presbýtert válasszanak.

30. 1907. évi őszi egyházkerületi gyűlés 34. sz. a. jkve 6-ik pontjában felhívta egyházmegyénket, hogy vizsgáljuk meg, miszerint egyházmegyénk területén miképen teljesítetik a vallásoktatás? Megfelel-e az az egyházi törvényeknek és az 1907. évi őszi egyházkerületi gyűlés 33. sz. alatt jegyzett „Vallásoktatási szabályrendeletnek.“ Ezen szempontokból különösen megvizsgálandóknak tartja az alsó- és felsőberecki-i, bodrogkereszturi, mádi, kisorozvágyi, perbenyiki, szerencsi, taktakenézi, tokaji, vámosujfalusi és bodrogzsadányi népiskolákat.

Egyházmegyénkben nem történt ugyan semminemű intézkedés, hogy a kérdésekre teljesen megbízható feleleteket adhatnánk, de tanügyi bizottságunk jelentéséből tudjuk, hogy egyházmegyénk összes iskoláiban, a vallásos oktatás minden tekintetben dicséretes eredményt mutat fel, a felsorolt iskolákban, a szerencsit kivéve, hol felekezeti iskolánk van, mindenütt a lelkészek végzik a vallástanítást; mind e mellett is megbizzuk az iskolalátogatókat, hogy f. évi vizsgálataik alkalmával az őszi egyházkerületi gyűlés 33. és 34. jkvi pontjaira legyenek figyelemmel s ezek alapján a vallásos oktatásról részletes jelentést tegyenek.

31. Őszi egyházker. gyűlés 38. sz. jkvének 4-ik pontjában felhívja egyházmegyénket, hogy miután a statisztikai táblázat, szerint különösen alsózemplénben feltűnő nagy az ismétlő iskolába nem járó tankötelesek száma, eme bajok orvoslása céljából tegye meg a szükséges intézkedéseket s eljárásáról tegyen jelentést.

Tanügyi bizottságunk elnöke jelenti, hogy az említett kérdésre a sárospataki tanítói kör pályadíjat tűzött ki, s a pályamunkák elbírálása után lesz abban a helyzetben, hogy az ismétlő iskoláztatás ügyének javítására vonatkozólag előterjesztést tehessen.

32. Az új egyházi törvény végrehajtásáról szóló „Utasítás“ 5. §. 4. pontja felhívta az egyházmegyéket, hogy az adóügyi vegyes bizottságba egy egy tagot válasszanak.

Egyházmegyénk őszi gyűlésének 10. sz. jkv. pontjában eleget tett ugyan e rendelkezésnek, megválasztván Ölbey Jánost rendes taggá, de a mennyiben az őszi egyházker. gyűlés 69. pontjából kitűnik, póttagok is választandók, ezen állásra Buza Jánost választja meg.

33. Őszi egyh. ker. gyűlésünk 67. számú határozatával utasította azokat az egyházmegyéket, melyek elmulasztották

beterjeszteni az egyházfenntartó alapok kimutatását, hogy eme mulasztást 1908. évi tavaszi kerületi gyűlésig pótolják

Egyházmegyénkben ez irányban semmi-nemű intézkedés nem tétetvén, egyh. megyénk közigazgatási jónevének megóvása érdekében haladéktalan intézkedés válik szükségessé, miért is a helyettes esperest megbízza, hogy a gyűlés után azonnal körlevélben hívja fel az e. megye területén lévő összes anya-, társ-, leány- és fiókegyházakat, hogy záros határidőn belől tegyenek jelentést az egyházfenntartási alapot illetőleg.

E tárgyú intézkedésben felvilágosításul megjegyezzük, hogy összeírandók az egyházközségek mindazon ingó és ingatlan birtokai és azoknak évi jövedelmei, melyeknek meghatározott külön rendeltetésük nincs és az egyház kiadásainak fedezésére szolgálnak. A földeknél feltüntetendő kat. holdakban a terület és évi jövedelem, a tőkepénzeknél az elhelyezett tőkéknek mikénti biztosítása és kamatjövedelem. Magtári tőkék, hasznot hajtó jogok, megfelelő pénzártékben tüntetendők fel.

34. Az egyetemes konvent 1907. évi áprilisi gyűlésének 42. sz. jkvi pontjában tudatja: hogy az egyetemes lelkészi könyvtárdíjak szedését csak 1907. évtől számítják, azok az egyházkerületek tehát, melyek 1906-ra és 1907-re beszédtek vagy épen be is szolgáltaták illetményeiket, 1908-ra szóló illetményüket nem tartoznak beküldeni az egyetemes lelkészi könyvtár pénztárába, hanem saját intézkedésük értelmében használhatják fel lelkészi könyvtáraik céljaira. 1909-től kezdődőleg az összes egyházkerületek ismét az egyetemes lelkészi könyvtár pénztárába küldjék illetményeiket.

Egyházmegyénk a konvent eme rendelkezésére nem volt figyelő, így történt aztán meg, hogy dacára annak, hogy nekünk nincs lelkészi könyvtárunk, az 1908. évi könyvtári járulékot az egyházlátogatók útján mégis beszédte, most tehát egyházmegyénk a könyvtárra

begyűlt összeg felhasználására nézve leghelyesebbnek tartja azt, hogy ezen összeg takarékpénztárilag kezeltessék, s majd annak idején az egyes egyházak 1909. évi könyvtári illetményének fedezésére lesz fordítandó.

35. Barkaszi Károly cigándi, Kovács Károly hernád-németii segédlelkész képesítési okmányaiknak bemutatása után

az egyházmegyébe bekebeleztettek, az előbbi azzal az utasítással, hogy miután még az esküt nem tette le, ennek letétele végett a főtiszteletű püspöki hivatalnál jelentkezzék.

36. Özv. Kiss Józsefné és özv. Gönczy Józsefné az előbbi a volt taktaszadai, az utóbbi a volt golopi lelkész özvegye, Matusz Mihály taktaszadai tanító, nehéz körülményeikre való hivatkozással segílyt kérnek.

Mindhárom kérvényező az ősszel összeülendő segélyosztó bizottság figyelmébe ajánltatik.

37. Szánthó István bodrogolaszii lelkész a „Vilma“ tanyai ref. vallású gyermekek vallás-tanításáról jelentést nem adott.

Jelentését közgyűlés az őszi egyházmegyei gyűlésre várja.

38. Zitás István 1907. évi őszi gyűlés 56. sz. határozatára jelenti, hogy Taktakenézen a lelkészlak felépült és rendeltetésének átadatott.

Jelentést közgyűlés örömmel veszi tudomásúl.

39. Bálint Dezső tanácsbíró 1907. évi őszi gyűlés 58. sz. határozatára jelenti, hogy Maklár Papp Miklós ny. főiskolai tanár úr az egyházmegyei levéltár kezelését, mint rá nézve megtisztelő bizalmi állást örömmel s szíves készséggel elfogadta és a levéltár rendezését a sárospataki egyház által a levéltár részére a templomban adott helyen megkezdte.

Egyházmegyénk meleg szeretettel ölelte Maklár Papp Miklós urat eddig is keblén. Szívesen kívánja, hogy a neki való munkakörben az ő személye által egyházmegyénket is megtisztelő ezen újabb állásán sok éven át munkálkodhassék!

40. Az 1907. tavaszi egyházkerületi közgyűlés 52. sz. határozatával felhíván az egyházmegyéket az iskolába nem járó tankötelesek szaporodása dolgában véleményre és javaslat tételre, 1907. őszi közgyűlésünk 14. sz. határozatával a tanügyi bizottsági előadó jelentése alapján e munkálat beadásának határidejéül jelen tavaszi közgyűlésünket állapította meg.

A pályamunkák elbírálás végett előbb a tanítói körhöz s csak ezután terjesztetnek fel az őszi egyházmegyei gyűléshez.

41. A tavaszi egyházmegyei közgyűlés 17. sz. jkőnyvi pontja értelmében a tanügyi bizottságnak a VI. t.-c. 54. §. értelmében való kiegészítését jelen tavaszi közgyűlésünkre halasztván el, egyházmegyei gondnok jelenti, hogy az egyházm. tanügyi bizottságba Szily József erdőbényei és ifj. Fövenyessy Bertalan sárospataki tanítók választattak meg.

Tudomásúl szolgál.

42. A bodrogzsadányi fiókegyháznak a bodrogolaszii anya-egyházhoz való csatlakozása tárgyában Bálint Dezső és Meczner András tanácsbírák küldetvén ki a kérdés tanulmányozására, azzal a megbízással, hogy jelen tavaszi közgyűlésünk elé véleményes javaslatot tegyenek, a presbyteri jkőnyv felmutatásával jelentik, hogy a bodrogolaszii lelkész és a bodrogzsadányi kiküldöttek között a csatlakozás tárgyában a következő megállapodás kötött az ő jelenlétükben:

A lelkész és tanító köteles minden második vasárnap délelőttjén, valamint a 6 kommunió alkalmával istenítiszteletet tartani. Köteles továbbá az esketést, keresztelést és temetést végezni, valamint az egyház közigazgatási teendőit elintézni. Ennek ellenében a bodrogzsadányi fiókegyház lórtartás címen fizet a lelkésznek negyedévenkénti részletekben 200 koronát, a tanítónak pedig a kántori teendőkért 60 koronát; stólában

a lelkésznek temetésért, esketésért személyenként 4 koronát s keresztelésért 60 fillért. A tanítónak temetésért 2 kor. s koporsóbatételért 1 koronát. A vasárnapi és ünnepi isteniszteleten kívüli funkciókért fuvarról az illetők gondoskodnak.

Tudomásúl vétetik

43. Az őszi egyházmegyei közgyűlés 26. sz. határozatával elrendelte, hogy a Séllei András tiszaluci fitanító által használt földek 1905. óta hátralékos adóját Dezső Mihály egyházi gondnok a tanító készpénzfizetéséből vonja le s illetékes helyre haladéktalanul fizesse be. Ezzel az ügygel kapcsolatban a tiszaluci lelkész jelenti, hogy

a tanító fizetéséből 200 koronával még az egyház hátralékban van s a leszámolás a tanítói földek adóhátraléka tárgyában még azért nem történt meg. Azért szigorúan utasítatik a tiszaluci egyház gondnoka, hogy a tanító által fizetendő adók levonásával a tanítói fizetési hátralékot azonnal fizesse ki s annak pontos fizetéséről gondoskodni a jövőben is szorgos kötelességének tartsa.

44. Az egyházlátogatóság jelenti, hogy a tiszaluci tanító tisztí lakását elfogadni vonakodik, hivatkozva arra, hogy mellékhelyiségei nincsenek. E tárgyban a lelkész jelenti, hogy a tanítónak nagy gazdasága miatt terhére válnék a lakás elfoglalása, annyival inkább, mert az egyház úgy sem emeltethetne az ő szükségleteinek megfelelő gazdasági épületeket.

Egyházmegyei közgyűlésünk tekintettel arra, hogy a jelenlegi tanító érdekein semmi sérelem nem esik, ha a gazdasági mellékhelyiségek sürgösen fel nem építtetnek, tekintettel továbbá arra, hogy szolgálati idejének végén járó tanító ügyis rövidebb idő alatt nyugdíjba megy s tekintettel végül az egyháznak más sürgős és folyamatban levő építkezésére, az egyház ezuttal felmentetik mellékhelyiségek sürgős felépítése alól; másrésről

azonban a tanítónak is megengedtetik, hogy a tanítói lakás helyett saját házában maradhasson. Tanító változás esetére azonban szigorúan utasítja egyházmegyénk a tiszalúci egyházat, hogy a tanítói lakás mellett a szükséges mellékhelyiségeket okvetetlenül építse fel.

45. A vissi községi iskola felállítása tárgyában az egyháztanács és az egyházközségi közgyűlés határozatának a bemutatására utasítatván a vissi egyház, Bartha József vissi lelkész jelenti, hogy a szükséges iratokat a lemondott esperes urhoz, Keresztury Józsefhez kellő időben beküldötte.

Mivel a helyettes esperes jelentése szerint a vissi egyház iskolájának államosítása tárgyában szükséges iratok hozzá át nem lététek s így érdemileg el sem bírálhatók, a végleges döntés őszi közgyűlésünkre halasztatik.

46. 1907. évi őszi gyűlésünk 36. sz. határozatára egyházlátogatóság a leányvári egyház kérelméből kifolyólag javasolja: engedélyezze egyházmegyei közgyűlés a leányvári egyháznak, hogy az iskolaépítés céljaira kölcsönt vegyen és az építkezést ez évről elhalassza.

Közgyűlés a kölcsönvételt és az építkezésnek ez évről a jövő évre elhalasztását engedélyezi; utasítja azonban egyházi elöljáróságot, hogy a felvenni szándékolt és szükséges kölcsön összegét őszi közgyűlésnek jelentse be és ez évben minden előkészületet tegyen meg arra, hogy az építkezés a jövő év tavaszán megkezdessék és végrehajtsák.

47. Őszi közgyűlésünk 37. sz. határozatára egyházlátogatóság jelenti, hogy a szomotori, ezt a hajdan virágzó egyházat a végzetes elzüllés, a megsemmisülés lejtőjére juttatta a lelkész gondatlansága. Nemcsak hogy a 200 korona tanítói nyugdíjadó és 977 korona adóhátralék apasztásán nem tett semmiféle intézkedést, — mely mostanáig már 1304 koronára emelkedett; — nemcsak azt tűri, hogy az egyházi épületek romban állanak, hanem gon-

datlansága által hozzájárult, hogy a Klobusiczky-alap, — mely 1058 korona volt — elkölletett; a templom, iskola, általában az egyházi épületek a legelhagyatottabb állapotban vannak; a tanítónak még az iskolát is saját költségén kell kimeszel-
tetnie, mert az egyháztanács a tisztogatás költségét megtéríteni nem hajlandó és a presbiterium állítása szerint Benkő Bertalan volt egyházi gondnok a 30 filléres tanítói nyugdíjjáru-
lékkal — bár beszedte — el nem számolt.

Egyházlátogatóság véleménye szerint az évtizedek óta folytatott hülsen sáfarkodással szemben további elnézésnek s ez állapotoknak önmagától jobbrafordulására várakozásnak, a kegyelmezgetésnek nincs értelme. Mikor az egyház megmentéséről van szó, az egyén nem jöhet többé számításba. Az egyház érdeke elmulaszthatatlanul parancsolja, hogy az egyházhatóság fegyelmi eljárást indítson meg a szomatori lelkész ellen és a lelkésznek gondnokság alá helyezésével a szomatori egyházba állandó felügyelő lelkészt alkalmazzon a kormányzásra és az egyház ellátására tehetetlen lelkész költségére.

Közgyűlés a szomatori egyházba Ölhey János tanácsbírót és Pósa Péter kiskövesdi lelkészt küldi ki azon utasítással, hogy az ottani összes kifogásolt és az egyház elzüllesztését előidézett állapotokra tekintettel szigorú és körültekintő nyomozati eljárást végezzenek s adjanak őszi gyűlésünkre véleményes jelentést az egyháznak miként lehető megmentésére és az egyház elzüllesztésének okául tartott lelkésznek esetleg fegyelmi eljárás alá vonására.

48. A taktaszadai lelkésznek a „Csillag“ tanyai, a harkányi lelkésznek a „Jajhalom“-tanyai iskolában teljesített vallás-
tanítási szolgálatait, illetve az ily alkalmakkor felmerülő fuvarköltségek megtérítésének kieszközlésére az 1907. évi őszi közgyűlésünk 41. sz. jkvi pontjában egyházmegyei gondnok urat kérte fel, Meczner Béla gondnok úr jelenti, hogy

a harkányi lelkész a maga részéről bonifikációjáról ez időszertint hajlandó lemondani s ezért a Jajhalmi tanyai iskola vallás-
tanítási ügye napirendről levétetik.

Mivel azonban a Csillag tanya a szadai lel-

kész lakásától egy órányira van kocsin, így az egyházmegyei közgyűlés felkéri a főtiszt. egyházkerületet, hogy a szadai lelkésznek legalább fúvardíjának megtérítéséről gondoskodják, annyival is inkább, mert a csillagtanyai iskola az uradalom jótékonyágából fenálló intézet lévén, erről az oldalról kárpótlás nem remélhető.

49. Őszi gyűlésünk 49. sz. határozatával szemben, mely Kertész István bodroghalászi lelkészt, a kerületi lelkészi özv.-árva gyámintézet alapszabályainak 3. §-a alapján, mint más egyházkerületből jött lelkészt a 6 §-ban előirt feltételek alatt belépési és tagsági díjainak ezen intézet pénztárába befizetésére kötelezte, Kertész István élőszóval kérelmezi, hogy miután ő az erdélyi egyházkerület ilynemű intézetének is kötelezett tagja, mely családjára előnyösebb is és rá nézve, — az országgal — három gyámintézeti tagsági díj fizetése tulterhes; mentse fel egyházi hatóság a belépési s az eddigi szolgálati évei után számítandó tagsági díjak és ezek 5% kamatainak fizetési kötelezettsége alól s elégedjék meg azzal, hogy ő a jelen évtől kezdőleg a legkisebb, 4 kor. tagsági díjat fizesse, mely engedménnyel szemben halála utánra ő lemond özvegyének és árváinak a tiszáninneri ref. lelkészi özvegy-árva gyámintézettől leendő segélyezéséről.

Közgyűlés, minthogy az alapszabály 3. §-a szerint a kerületi gyámintézetnek „Kötelezett tagjai: a tiszáninneri ref. egyházkerület területén jelenleg működő, vagy ezután szolgálathba lépő lelkészek,” előbbi határozatát Kertész Istvánra fentartja s határozatát felterjeszti a főtiszt. egyházkerületi közgyűlésre.

50. A segélyért vagy közhirdetésre való felvételért folyamodók

őszi gyűlésünkhöz adják be kérvényeiket.

51. Bartha József vissi lelkész jelenti, hogy királyhelmeci lelkésszé választását a törvényes 15 nap eltelte előtt az espereshez benyújtott nyilatkozata szerint elfogadta. Megjelenvén azonban a helyszínén, úgy találta, hogy nagy családjának

befogadására a paróchia szűk volna, lelkészi működését pedig nem szeretné azzal megkezdeni, hogy egyházának a lelkészlak építésével nagy terhet okozzon. Azért a törvényes következmények vállalásával kéri, hogy az egyházmegye tett nyilatkozata alól mentse fel.

A II. tc. 35. §-nak 3. bekezdése értelmében az ügy az egyházmegyei fegyelmi bírósághoz tétetik át.

52. A t.-lúci egyház bemutatja építendő új iskolájának tervrajzát.

Elfogadtatván, az építkezésre való felügyelettel Bartha József vissi lelkész bízatik meg.

53. A taktaharkányi egyház lelkésze, presbiteriuma és egyik tanítója az egyházlátogatási jegyzőkönyvek tanúbizonyossága szerint azt a kérést terjesztik egyházmegyénk elé, hogy a növendékek ezentúl ne osztályok, hanem nemek szerint csoportosítva taníttassanak.

Egyházmegyei közgyűlésünk, tekintettel az egyhk. szabályrendeletre, de a tanítás nagyobb eredményének biztosítása céljából is, az eddigi osztályrendszer fenntartását kívánja.

54. Az egyházlátogatóság jelenti hogy Szolnocsán az előkönyörgő a vallás-oktatást igen buzgón teljesíti, azért jutalomra ajánlja.

Az egyházmegyei közgyűlés felhívja, a szolnocsikai előkönyörgőt hogy kérvényét, mely pártolól fog ajánlatni a segélyosztó bizottság figyelmébe — adja be.

55. Az egyh. látogatóság jelenti, hogy Királyhelmeceen a tavaszi gyűlés 53. számú határozata értelmében az ölfa és kerítés dolgát illetőleg eljártak, és ezen ügyek teljes elintézészt nyertek.

Tudomásul szolgál.

56. Az egyházlátogatóság jelenti, hogy Szentesen a régi Árpádkori templom restaurálása befejeztetett; és pedig a 14000

korona helyreállítási költségek felét az egyháztagek buzgósága hozta össze, felét pedig a Műemlékek Országos Bizottsága ajánlotta fel.

Az egyh. megyei közgyűlés elismerésének ad kifejezést a törekvő egyház áldozatkész tagjaival szemben, a Műemlékek Országos Bizottságának pedig jelentős támogatásáért és segélynyújtásáért köszönetet szavaz.

57. Az egyházmegyei tisztviselők megválasztása érdekében elrendelt szavazás alkalmával a szavazatokat felbontó bizottság jelentése szerint f. év április hó 13-ig a makkoshotykai, a taktakenézi és báji egyházak nem adták be szavazataikat.

Egyházmegyei közgyűlés utasítja a jövő évben kinevezendő egyházlátogatókat, hogy miután a szavazatok beadásáért a lelkészeket terheli a felelősség az említett egyházak lelkészeitől 2—2 korona birságot szedjenek és szolgáltatassanak be az egyházmegyei pénztárba.

58. Egyházlátogatóság jelenti, hogy a legyesbényei egyház javára Tóhelyi Istvánné 400 korona értékű vagyont hagyományozott, azonban perrel támadtak meg.

Egyházmegyei közgyűlés felhívja Szánthó Elek dr. alügyészt a per vitelére, az egyházat pedig az ügyiratok beszolgáltatására.

59. Az egyházlátogatóság dícsérettel emeli ki Hegedüs János alsódobszai tanító kiváló szorgalmas és áldásos működését.

Közgyűlésünk kiváló örömmel veszi tudomásul az egyházlátogatóság jelentését és Hegedüs Jánosnak, a magyar református népnevelés fáradhatatlan munkásának jegyzőkönyvében fejezi ki elismerését. Ezuttal felhívja, hogy segélykérvényét adja be, mert ennek kedvező elintézésével is ki akarja fejezni vele szemben táplált jóindulatát.

60. Az egyházlátogatóság jelenti, hogy Ujcsanáluson a ritka áldozattal emelt szép templom elkészült s Pankucsi Gábor egy 2500 koronás nagyharangot, Pankucsi András 220 kor. értékű fehérmárvány úrasztalát, Juhász István 100 kor. értékű úrasztali terítőt, Nagy Jánosné 90 kor. értékű szószékterítőt, Kormos Györgyné és Juhász Miklósné egy 30 korona értékű úrvacsorai tányért vettek az új templom részére.

A szép áldozatkésztséget mind az egyház tagok összesége mind a felsoroltak részéről egyházmegyei közgyűlés nagy örömmel és nagy elismeréssel veszi tudomásúl. A nemes tett önmagában hordja dicséretét.

61. Egyházlátogatóság jelenti, hogy az újcsanálusi templom építésénél a vállalkozó kisebb hibákat követett el, ezeknek azonban ígérte a helybenhozatalát.

Egyházlátogatóság felhívatik, hogy a pótlások és javítások megtörténtéről jelentést tegyen. A presbiterium pedig utasittatik a hiányok pótolására s arra, hogy a kauciót annak teljesítéséig ki ne adja.

62. Olvassatik az egyházlátogatósági jegyzőkönyvvel kapcsolatban ifj. Keresztúry József lelkésznek a jelentése, aki az őszi egyházmegyei gyűlés 51. sz. határozata értelmében a kiségesi gondnoki számadások megvizsgálására küldetett ki.

A jelentésből kitűnik, hogy a folyó kiadásokat és bevételeket illetőleg a gondnoki számadások rendben vannak s ezért ezek alól a felmentés a gondnokoknak a Keresztúry József jelentésében foglaltakra meg is adatik; mivel azonban a tőkék és kamatok befizetésénél hiányok és hátrálékok még mindig vannak, az egyházmegyei közgyűlés szigorúan meghagyja azoknak pontos nyilvántartását és esedékességük idejében való szigorú behajtását.

63. Az 1907. tavaszi egyházmegyei közgyűlés 61. sz. határozatára jelenti az egyházlátogatóság, hogy Kiségesben az

iskola a régi tarthatatlan állapotban van. A tankötelesek száma halaszthatatlanul két tanerőt követel, az egyház pedig sem a szükséges építkezésekre, sem a második tanítói állás felállítására nem tette meg idáig a szükséges lépéseket.

Az egyházmegyei közgyűlés felhívja a kisgéresi egyházat, hogy az új iskola s az avval kapcsolatos tanítói lakás építésére, valamint a második tanítói állás szervezésére szükséges lépéseket haladéktalanul tegye meg s erről legközelebbi közgyűlésünkre sürgős jelentést nyújtson be.

64. Az 1907. őszi egyházmegyei közgyűlés 53. pontja értelmében a leleszi templombhelyre vonatkozó adásvevési szerződés megkerítése tárgyában

Hézszer Emil egyházi főjegyző jelentése alapján határozatlik, hogy amennyiben az esetleg a püspöki irattárból elő nem kerülne, újból állíttassék ki.

65. Az egyházlátogatóság jelenti, hogy a vajdácskai iskola épülete a törvényes követelményeknek nem felel meg, az egyház azonban a hiányt rövid idő alatt pótolni törekszik.

Tudomásul szolgál, egyúttal felhívatnak az egyházlátogatók, hogy a történendő intézkedésekről pontosan jelentést tegyenek közgyűlésünkre.

66. Egyházlátogatóság jelenti, hogy Bereckiben I. a lelkész az államilag segélyezett községi iskolában a vallástanítást pontosan teljesíti; az ezért eddig kapott 50 korona, tekintettel a ref. vallású növendékek nagy számára, nagyon csekély s azért méltányosnak tartaná a díjazás emelését.

II. Boronkay Farkas főgondnoksága óta új élet, új virágzás indult meg a békességében, előlhaladásában sokszor hátráltatott egyházközségben.

I. Egyházmegyei közgyűlésünk utasítja a lelkészt, hogy a vallás órák számát a növendékek és osztályok számához viszonyítva állapítsa meg; másrésről a kir. tanfelügyelőség útján a megál-

lapított óraszámhoz képest kérje az államtól vallástanítási díjának szabályszerű megállapítását, illetőleg felemelését.

II. Közgyűlésünk elismerését és köszönetét fejezi ki Boronkai Farkas főgondnok úr iránt, hogy ügybuzgóságával és bölcs tapintatával az egyházat újabb virágzási korszakba vezette be.

67. Egyházlátogatóság jelenti, hogy Perbenyiken :

I. tőketartozások után még mindig 104 korona kamatar-
tozás van hátralékban ;

II. utasítással az őszi egyházmegyei közgyűlés jkönyvé-
nek 39. pontjára, mindkét állami tanító róm. kath. vallásu ;

III. a lelkész az állami iskolában buzgón teljesített vallás-
oktatásért idáig még soha egy fillért sem kapott.

I. A presbiterium vagyoni felelősség terhe
mellett utasítatik a hátralékos kamatok behaj-
tására.

II. Annak megállapítására : joga volt-e az
államnak mind két tanítói állást katholikussal
betölteni, felhívja a közgyűlés a lelkészi hivatalt,
hogy az állammal az állami iskola felállítására
vonatkozó szerződést őszi közgyűlésünkre mu-
tassa be.

III. Felhívja a közgyűlés a lelkészt, hogy a
vallásórák heti számának megfelelő szabályszerű
díjazásáért a kir. tanfelügyelőségnél tegye meg a
szükséges lépéseket s eljárásáról, valamint an-
nak eredményéről őszi közgyűlésünkre jelentést
tegyen.

68. Az egyházlátogatóság jelenti, hogy Agárdon a növen-
dékek nagy száma miatt szükségessé vált egy második tanítói
állás és iskola létesítése s államsegély igénybe vétele mellett e
szükségletet különösen az egyház el is határozta.

Örvendetes tudomásul szolgál, egyuttal fel-
hívja az egyházmegyei közgyűlés a presbiteriumot,
hogy az ügy előhaladásáról legközelebbi közgyű-
lésünkre kimerítő jelentést tegyen.

69 Az egyházlátogatóság jelenti, hogy Kiskövesden a magtári állománynak mintegy egyharmada megbizhatatlan kezekben van kikölesönözve.

A presbiteriumot a gondnokhoz utasítja az egyházmegye, hogy a kint levőségek behajtásáról, illetőleg teljes biztosításáról idejében gondoskodjanak s az egyház közvagyonát alkotó magtári állomány kezelése mind most, mind a jövőben, vagyoni felelőségük tudatában részrehajlatlan szigorussággal kezeljék.

70. Az egyházlátogatóság jelenti, hogy Nagykövesden sem a lelkész lakás sem az iskola nem felel meg a követelményeknek, azért ezt az igyekvő derék és idegen felekezetűek közé ékelt egyházat ajánlja egyházmegyei közgyűlésünk jóakaratu figyelmébe tökesegélyezés, vagy egyházkerületi kölcsön elnyerhetése céljából.

Ámbár a tökesegélyezés sorrendje már hosszabb időre megállapított s így egyelőre a n.-kövesdi egyháznak ebbeli reményei nem teljesülhetnek, a sorrend előnyének jövőben való biztosítása érdekében mégis felhívja egyházmegyénk, hogy a legközelebbi közgyűlésünkre szabályszerűen felszerelt kérvényét, előjegyzés illetőleg, ajánlás céljából mind a tökesegély, mind az egyházkerületi kölcsön ügyében adja be az utóbbinál, kimutatván biztosítékot és a törlesztés és kamatfizetés módzatait és fedezését is.

71. Az egyházlátogatóság jelenti, hogy a kistárkányi egyház I. az 1907 őszi egyházmegyei közgyűlés 40. sz. határozata értelmében a Gönczy Bertalan tanítónak járó 200 koronát még máig sem fizette meg;

II. a tanítói díjlevélben mutatkozó eltérés azért állott elő, mert Nagytárkányban külön tanítói állást szerveztek;

III. az orgona-alapban csökkenés állott elő.

I. A törvényes következmények terhe alatt utasítja az egyházmegye a kistárkányi egyház

gondnokát, hogy a Gönczy Bertalan tanítónak 1907. őszi közgyűlésünk 40. sz. határozatával megállapított 100 koronát haladéktalanul fizesse ki s erről a lelkész útján őszi közgyűlésünkre jelentést tegyen.

II. A tanítói díjlevél a közlött felvilágosítás értelmében megerősítetik.

III. A presbitériumot vagyoni felelősség terhe mellett felhívja az egyházmegyei közgyűlés, hogy az orgona-alapot teljes összegében helyreállítsa.

72. Az egyházlátogatóság jelenti, hogy I. Nagytárkány új iskolája számára 12000 koronáért telket vásárol, ezért az igyekvő, derék egyházat az egyházlátogatóság érdemesnek tartaná a tökesegélyre s az egyházmegye részéről is hármely tárból való, segélyezésre;

II. hogy a nagytárkányi társegyház a közösen épített kistárkányi iskolához való jogáról lemondott azzal a feltétellel, ha a szintén közösen készített magtárnál a részjogosultságaikat viszont a kistárkányi egyház ismeri el $\frac{1}{3}$ rész arányában.

I. Az iskola céljaira szolgálendő nagyértékű belsőség vásárlását az egyházmegye örömmel veszi tudomásul. A tökesegély tárgyában, noha a segélyezendő egyházak névsora már hosszabb időre megállapított, felhívja az egyházmegyei közgyűlés az egyházat, hogy a sorrend előnyének a jövőben való biztosítása céljából kérvényét őszi közgyűlésünkre terjessze be. Maga részéről azonban, megfelelő alapok híjában az egyházmegye segéllyel az egyházat nemes törekvésében nem támogathatja. II. A magtár és iskola ügyében a nagy- és kistárkányiak közt létrejött üdvös egyezséget az egyházmegye örömmel veszi tudomásul.

73. Az egyházlátogatóság Ágcsernőt közhirdetésre ajánlja.

Közhirdetésre felvételik.

74. Az egyházlátogatóság jelenti, részint hogy Bodrogmező I. az 1907. tavaszi egyhm. közgyűlés 54. sz. határozata

értelmében a templomot és tanítói lakást díszes vasráccsal vette körül;

II. az egyháznak 2400 kor. adóssága van s tavaly árvízzel is sújtott. Ezért segélyezésre ajánlja.

I. Örömmel tudomásul vették.

II. Segély érdekében kérvényét adja be s folyamodványa a segélyosztó bizottsághoz ajánlólag fog áttétetni.

75. Az egyházlátogatóság jelenti, hogy Leányvár

I. anyaegyházzá óhajt átalakulni s általuk kéri ehhez az egyházmegye és kerület jóindulatú támogatását. Azonban nagyobb egyházi terhet az önálló lelkészség mellett sem akar elvállalni.

II. Az őszi egyházmegyei közgyűlés 36. sz. határozatának végrehajtását illetőleg, az iskola felépítésére egy évi halasztást kér a presbiterium. — Tekintve a nehéz pénzügyi viszonyokat és azt, hogy nem a gyülekezet áldozatkészségén és jóindulatán múlik a dolog, az egyházlátogatóság a halasztlás megadását ajánlja.

III. Iskolaépítésre az egyház 8000 korona tökesegélyt óhajt kérni; addig is azonban, míg ezt megkaphatná, kölcsön felvételéhez engedélyt kér. Az egyházhatóság a maga részéről is ajánlja ennek a kérésnek is a teljesítését.

I. Ámbár új lelkészi állás és ezzel Leányvár önállósítása sehogy sem képzelhető el újabb áldozatok nélkül, végleges határozat hozatala előtt közgyűlésünk bekéri a tervezetet, ahogyan a leányvári gyülekezet az anyásítást megvalósítani akarná, továbbá az egyház költségvetését és az egyházi adóról szóló részletes kimutatást az adózási kulccsal együtt annak tanúbizonyítására, vajjon az adócsökkentési országos alap segítségével nem lehetne-e a leányváriak óhajtott célját megvalósítani.

II. Az iskolaépítés elhalasztására az egyházlátogatás megokolása alapján egy évre a halasztás megadatik.

III. Ámbár a tökesegélyben részesülő egyházak jegyzéke már évekkkel előre meg van

állapítva, a sorrendben rejlő előnyök biztosítására felhívatik az egyház presbiteriuma, hogy a tökesegélyérti kérvényét legközelebbi gyűlésünkre adja be; úgyszintén a kölcsön iránti folyamodványát is, a törlesztés és segély módozatainak a kimutatásával egyetemben.

76. Olvastatik Tóth Ferenc berzéki lelkész és Gyüker Pál u. o. gondnok folyamodványa, melyben azt kérik, hogy a kerületi pénztárban őrzött 5000 koronás Szemere-Törös $\frac{2}{3}$ részben a lelkész, $\frac{1}{3}$ részben a tanító fizetéspótlására szánt alapítványt fizesse ki a kerületi pénztár az egyház pénztárának, mert ők jövedelmezőbben tudják kamatoztatni. Folyamodók megjegyzik, hogy kérvényüket az őszi egyhk. közgyűlés 101. sz. határozatával a felszerelések kiegészítése végett adta vissza s most ennek a kívánságnak is eleget tesznek.

Az egyházmegyei közgyűlés a folyamodók kérését pártolólágg terjeszti az egyházkerületi közgyűléshez; kikötendőnek tartja azonban, hogy az alapítványi tőke kikölcsönzése mindenkor csak kétszeres biztosíték és első helyen való betáblázás mellett engedtessek meg. Természetesen az alapító levélnek az a kikötése, mely szerint az alapítvány „a tizáninneneni ref. egyházkerület felügyelete alatt kezeltessek“ továbbra is pontosan teljesíttetnék.

77 Olvaslatott Tóth József tarcali v. főbíró és Hubay Kálmán jegyző folyamodványa, amelyben az egyházmegyétől azt kérik, hogy a ref. egyház 1200 □ öl területű faiskoláját viszonzásul a város részéről élvezett jótéteményekért a városnak engedje át a vasuti állomás kibővítése céljából.

Mivel a kérvény az egyház megkerülésével nyújtatott be az egyházmegyére, holott a vagyon elidegenítés felőli határozat az E. T. I. t.-c. 15. §. b) pontja szerint első sorban az egyházközség jogaiba tartozik, a kérvény annyival is inkább elutasíttatik, mert egyházmegyénk egyházi vagyon odaajándékozásához a magyarészeről soha hozzá nem járulhatna.

78. Ölbey János cigándi, rozvágyi volt lelkész és hivatalutódja Janka Károly a lelkészi fizetés megosztására a rozvágyi egyházba bizottság kiküldését kérelmezik.

Bálint Dezső papi és Meczner András világi tanácsbírók küldi ki közgyűlés.

79. A pácini népes leányegyház anyásításért kérvényez. Egyházlátogatóság mint legsürgősebb teendőt állítja közgyűlés elé a kérelem teljesítését s az egyháznak rendes lelkésszel ellátását.

A pácini reformátusokat dicsérettel jutalmazza egyházmegyei közgyűlés azon elhatározásukért hogy anyaegyházzá alakulnak. Kérelmüket teljesíti. — Az anyaegyházzá szervezkedés rendezésére, mint bizottságot kiküldi: Ölbey János papi, Miklós Béla világi tanácsbírók és Pósa Péter kiskövesdi lelkész. Jelentését a bizottság az általa megszerkesztendő, az egyház meghallgatásával és közremunkálásával készített lelkészi díjlevéllel s a felállítandó lelkészi állás segélyezése iránti javaslattal őszi gyűlésünkre adja be.

80. A lukai egyházzól és iskolájáról igen siralmas képet mutat egyházlátogatóság közgyűlés elé. A templom és paplak tetőzete elrongyolott állapotban, a tanítás 6 év óta, amióta az egyház iskolája be van zárva, csaknem egészen szünetel. Az egyháznak nincs iskolahelyisége, a község által építtetni szándékolt állami iskola építését megakadályozta a vármegyei közig. bizottság az által, hogy többszöri kérvényezés dacára betiltotta, hogy a község az állami iskola építésre megszavazott összeget építkezésre fordítsa.

Közgyűlés utasítja a lukai egyházat, hogy hagyjon fel iskolájának — református egyházi szembontból különben is áldástalan — államosítási tervével. Vegyen fel iskolája építésére kölcsönt; vesse ki magára az 5% iskolai adót. Ily irányú intézkedésre kiküldi közgyűlés Ölbey János és Miklós Béla tanácsbíró urakat, kiknek jelentését őszi gyűlésre bekéri.

80. Egyházlátogatóság jelenti, hogy a karádi népes és jó anyagi körülmények között levő egyház az I—II. tantermeknek elodázhatlan szükségessé lett, törvényes kiváncsólom szerinti átalakítását végrehajtani vonakodik. Jelenti továbbá, hogy az egyházi előljáróság az iskolának állami iskolává átadására alkuba lépett a királyi tanfelügyelővel.

A karádi egyháznak az iskola ügyben tanusított szűkkeblű és meggondolatlan viselkedését és cselekedetét megütközéssel és rosszalólag veszi tudomásul egyházmegyei közgyűlés. Éppen akkor, amikor az állam az 1848 XX. t. c.-ben magára vállalt kötelezettségét, iskoláinknak államivá átadása nélkül is, kényszerítve van teljesíteni felekezeti iskoláink iránt, kényszerszülte okok nélkül nem engedé egyházmegyénk egyetlenegy egyháznak sem, annyival inkább a karádi egyháznak, hogy az ősök által nagy áldozattal feltartott iskoláját átadja az államnak. — Meghagyja egyházi előljáróságnak, hogy az államosítás tervével hagyjon fel; az I—II. tantermek szükséges átalakítását pedig lehetőleg még ez évben hajtsa végre.

81. A karosi egyház megerősítés végett betérjeszti három példányban újonnan értékelt tanítói díjlevelét s becsatolja a régi díjlevelet.

Egyházmegyei közgyűlés, amennyiben a tanítói javadalom az új értékelés által nem változik, az új díjlevel alapján pedig a tanító részére az eddiginél magasabb összegű nyugdíj eszközölhető ki és mert a tanító a régi díjlevel szerint is legfeljebb 12 koronát vehethet az állami fizetéskiegészítésből, a karosi egyház kérelmét az ottani, — betegeskedése dacára is hűségesen munkálkodó — előkönyörgő-tanító, Miskolczy Ödön iránti jóakarattól pártolólólag terjeszti fel a főtiszteletű egyházkerületre.

82. A kesznyéteni egyház 1907. évi őszi gyűlésünk 23. sz. határozatára jelenti, hogy a templomépítést ez év tavaszán megkezdte. A templom-építés hiányzó költségeinek fedezéséről

akként intézkedett a becsatolt közgyűlési határozat szerint, hogy a régi adókulcs alapján újabb adót vetett ki az összes templomi adónak 1908. év október hó elsején lejáró fizetési kötelezettségével, kimondván, hogy egyetemleges, az utódokat is terhelő kölcsönt nem vesznek, hanem ez a nemzedék építi fel az Isten hajlékát Kéri egyházmegyét hagyja jóvá ezen intézkedését.

Egyházmegyei közgyűlés örömmel vesz tudomást a kesznyéteni templom építésének megkezdéséről, folyamatban létéről és az egyháznak lelkesedésszülte elhatározásáról, hogy az újabb áldozattól sem riadt vissza és nincs forróbb vágya, mint az, hogy az Isten háza dicsőségesen, minél diszesebben és mentől előbb felépüljön. Elismeréssel jutalmazza az egyház ügybuzgó előjáróinak s az általuk Istennek tetsző jó cselekedetre vezérelt népnek azon törekvését, mely a most élő nemzedéknek teszi kötelességévé, hogy orcájának verejtékéből épüljön fel az Úr hajléka s hogy ekként, mint drága ajándék, örök emlék és szent örökség szálljon az át az utódokra. Szíves készséggel hagyja jóvá egyházmegyei közgyűlés az egyháznak a még hiányzott templom-építési költség fedeztetésére tett intézkedését. Isten áldását kívánja Isten dicsőségét szolgáló, nagy munkájának végbevitelére.

83. A kesznyéteni templomot építő egyház újból felterjeszti a főltiszt. egyházkerület 1907. évi őszi gyűlésének 97. sz. határozatával visszaadott az iránti kérvényét, hogy az óraalap címen kezelt — 2599 korona 39 fillér tőkepénzét — 500 korona, tovább is ily címen gyümölcsöztetendő alapítványi tőke hiányával a templomépítés költségeire felhasználhassa.

Egyházmegyei közgyűlés, minthogy kérvényező egyház az óraalap alapítótól, illetőleg ezek utódaitól beszerezte és becsatolta az egyházkerület által bekívánt nyilatkozatot és mert jegyzőkönyvei is tanúsítják, hogy ezen alaphoz az egyháztagok egyeteme is hozzájárult szószállítási keresetével a kérelmet megadja és jóváhagásy

végezt újból pártolólág terjeszti fel a főtiszt. egyházkerületi közgyűlésre.

84. Egyházi látogatók jelentik, hogy a mádi egyház 630 korona vételárért egy részbirtokot vett abból a célból, hogy a rajta lévő épületet 1000 koron költséggel a szegények házává fogják átalakíttatni; azonban eme vételügylet az egyházi közgyűlés elé sem volt terjesztve, utasította az egyházlátogatóság a presbiteriumot, hogy a vételár kifizetésétől mindaddig tartózkodjanak míg az E. T. idevonatkozó rendelkezéseinek minden tekintetben eleget nem tesznek.

Egyházmegyei közgyűlés az egyházlátogatók intézkedését helyesléssel veszi tudomásul, de egyuttal figyelmezteti az egyházi tanácsot, hogy szabálytalan eljárásából eredhető következményekért az anyagi felelősség is őket fogja terhelni.

85. A monoki egyház azon panaszát terjeszti elő az egyház látogatás után, hogy nagy igazságtalanságnak tartják a hívek önmagukra nézve a lelkész azon eljárását, hogy azon egyháztagoktól, akiknek nem volt módjukban természetben beszoigáltatni a lelkészt illető gabona fizetést, a mult évben a lelkész 20 koronát követelt egy köből gabona helyett, holott ezelőtt az volt gyakorlat, hogy a gabonát pénzül fizetők, tekintet nélkül arra, hogy bármily alacsony ára lett légyen is a gabonának állandóan és változatlanul 12 korona gabona vált-ságot fizettek.

A másik sérelmük az, hogy dacára annak, miszerint a lelkész részére díjlevélileg biztosított és meghatározott árban vagyis ölenként 20 koronájával megváltották s azt a lelkész készpénzben fel is vette, mindazáltal a lelkész azt követelte, hogy az általa megvásárolt ölfát az egyháztagok fuvaroztassák be, holott a szolgálmányokat is 90 korona készpénzzel megváltották, egyházlátogatók utasították a presbiteriumot, hogy ezen ügy érdemleges elbírálása érdekében tavaszi egyházmegyei gyűlésre adják be a lelkészi díjlevelet.

Egyházmegyei közgyűlés nem lát sérelmet abban, ha a lelkész, a gabona helyett csak is oly megváltási összeget hajlandó elfogadni

amelyért a terményt valósággal be is szerezheti ; azonban surlódások kikerülése végett utasítja az egyházi tanácsot, hogy a lelkésszel és tanítóval egyetértőleg minden évben — előre meghatározandó hónapban — állapotjanak meg abban, hogy a természetben fizetendő termény s mennyi készpénzzel lehet megváltani? s ez a megállapodás legyen irányadó a fizetések teljesítésénél.

A fa fuvaroztatására nézve a lelkész álláspontjának a helyes vagy helytelen voltát csakis abban az esetben lehet bíráló tárgyává tenni, ha a lelkési díjlevél, a szolgálmányok megváltása tárgyában felvett jegyzőkönyvek az ölfának készpénzben való fizetésére vonatkozó határozatok elibünk lesznek terjesztve. Elrendeljük azért, hogy legközelebbi gyűlésünkre az említett okmányokat a lelkész beszolgáltassa.

Az ölfá megváltására vonatkozólag lelkész jelenti, hogy miután a díjlevelileg megállapított 16 kor. helyett az egyházzal — a fa magasabb árra való tekintetből — 20 koronában egyezett meg a presbyteriummal, — ezen felül ő e tárgyban semmi más igényt nem támaszt.

86. Egyházláfgatók jelentik, hogy Sebeő Gyula tarcali lakos és birtokos édes anyja emlékére 1000 (ezer) koronás alapítványt tett abból a célból, hogy annak kamata szegény gyermekek felruházására fordíttassék. Ugyancsak Dercsényi Bertalan 1907. december 31-én kelt alapító-levelével 2000 (kettőezer) koronás alapítványt tett felerészben az iskolás gyermekek könyveinek beszerzésére, felerészben nagynénje sírjának gondozására mely a lelkész felügyelete alá helyeztetik s melyért az évi kamat a lelkészt illeti.

Egyházmegyei közgyűlés nagy lelki örömmel veszi tudomásul a keresztyéni emberszeretetnek a kálvinista buzgóságnak és áldozatkészségnek ily ékesen beszélő bizonyosságát, midőn azért hálás köszönetét fejezi ki a nemes lelkű adakozóknak, egyuttal Isten áldó kegyelmét kéri azokra, akik azért élnek és abban találják nagy lelkű gyönyö-

rüségüket, ha áldást áraszthatnak szét környezetükben és ha soha meg nem fáradnak a jónak cselekvésében.

87. Ugyancsak a tarcali egyházból jelentik az egyházlátogatók, hogy panasz tétellett az iránt, mely szerint a tanítók nem végezik pontosan a díjlevélileg és kötelességül előírt és a régi gyakorlatnak megfelelő kántori teendőket a templomban; sőt e mellett a tanítók templomi viselkedésök is sok esetben olyan, hogy nagy megbotránkozást idéz elő a gyülekezet tagjai közt.

Egyházmegyei közgyűlés nagy megbotránkozással értesül a tarcali két tanító ellen beadott panaszokról, jóllehet a felemlített tények az E. T. V. t.-c. 34. §. az 1. és 4. pontjai alapján minősítve, fegyelmi eljárást vonnának magok után, de miután konkrét adatok nem terjesztettek be, utasítja a nevezett tanítókat, hogy kántori kötelességeiket az egyház régi gyakorlatának megfelelőleg pontosan teljesítsék s maguk visellete által botránkozást ne költsenek s ha eme rendelkezést figyelmen kívül hagynák, az egyházi tanács felelősség terhe alatt tegyen jelentést az esperesi hivatalnak.

88. Ugyancsak a tarcali egyházból jelentik, hogy Géhl János tanító, habár díjlevelileg is kötelezve van arra, hogy az iskola fűttetéséről gondoskadjék és amennyiben a fűtési pénz benne foglaltatik a neki fizetett tandíjban ezen kötelezettségét hét éven kifogás nélkül teljesítette is, most azonban ezen kötelezettségének teljesítését egyszerűen megtagadta.

Egyházmegyei közgyűlés utasítja Géhl János tanítót, hogy az iskola fűttetési kötelezettségének feltétlenül tegyen eleget és ha ezt tenni vonakodnék, meghagyatik a gondnoknak, hogy a Géhl J. fizetéséből annyi összeget tartson vissza, amely egyenlő azzal, amennyit az iskolás gyermekek fapénz címén a tanítónak befizetnek, — habár az már nincs is elkülönítve — s ekként gondoskadjék az iskola fűttetéséről.

89. Tárgyaltatott a t.-lúci egyház kérvénye, melyben engedélyt kér arra, hogy a küszöbön levő iskolai építkezések költségeinek részbeni fedezésére — az iskolai földekre eszközöndő bekebelezés mellett — engedjék meg neki, hogy az egyházkerületi pénztárból 5000 koronát kölcsön vehessen fel.

Egyházmegyei gyűlés a beterjesztett kérvényt, bár a beadó eljárása szabálytalan, amennyiben a presbiteri és közgyűlési javaslatot, illetve jóváhagyást tárgyzó határozatok jegyzőkönyve nem mint melléklet csatoltatott, hanem a kérvény szövege után folytatólagosan van bejegyezve, — mind a mellett is tekintettel az ügy sürgősségére, — amennyiben a t.-lúci egyik rozzant iskola már másfél év óta hatóságilag bezárva van nevelési ügyünknek kimondhatatlan nagy kárára s tekintettel arra, hogy a 15 ezer koronába kerülő építkezési költségeknek javarésze a gyülekezet terhe leendő, ajánlólag terjeszti fel a kérvényt a főtiszt. egyházkerületi közgyűléshez, azon kérelemmel kapcsolatosan, hogy az építkezés megkezdésének sürgősségére való tekintetből eme kölcsönügylet realizálása tárgyában haladék nélkül méltóztassék intézkedni.

90. A t.-lúci egyház beadott kérvényében előterjeszti amaz áldozatokat, amelyekben a hiveknek buzgósa az utóbbi években megnyilatkozott s kéri, hogy az egyházmegye a tervbe vett iskolai költségek részbeni fedezéséhez bármely alaphól valami segílyt utalványozzon ki.

Miután egyházmegyénk semminemü segílyalappal nem rendelkezik, a kérelemnek nem adhat helyet, azonban utasítja a segílyosztóbizottságot, hogy összel tartandó ülése alkalmával a kérvényezők és a rendelkezésünkre bocsátandó összeg arányához mérten legyen figyelemmel a t.-lúci egyház kérvényére.

91. A t.-lúci egyház beterjesztett kérvényében előadja, hogy a legközelebb 10 év alatt, önmaguk megterhelésével 29275 koro-

nát fordítottak egyházi építkezésekre s miután pedig most másfél év óta bezárva álló rozszant iskolája helyett a szükségletnek megfelelő új iskolát 15 ezer korona költséggel kénytelen építtetni, hívek a tülterheltetésére való tekintetből kéri az egyházmegyét, hogy a tiszaluci egyházat 1000 korona tőkesegélyre ajánlja.

Egyházmegyei közgyűlés szívesen sietne a tiszaluci egyház tőkesegély tárgyában beadandó kérvénye támogatására, ám de az évek óta előjegyzett és megállapított sorrendben nyilvántartásban vezetett tőkesegélyt kérő egyházmegyénk közül az alsózempléni egyházmegye területén hat kérelmező van még kielégítetlenül, s évekig kell még várniok míg a sor rájuk kerül, minden ha ennek dacára is ragaszkodik a tiszaluci egyház feltett szándékához őszi gyűlésünkhöz adják be a konventhez benyújtandó kérvényüket.

92 Miskolczy Endre bodrogszentési missiói lelkész beteszti jelentését és a missiói körhöz tartozó egyházak meglátogatását feltüntető naplóját, ezek szerint a missiói kör tagjai az elmúlt évben 526 koronát adakoztak Isten dicsőségére s e mellett 3140 korona tőkepénze és 40 köből buza, 40 köből gabona takarékmagtárilag kezelt alap vagyona van. A hívek lelki életének gondozása érdekében 105 esetben látogatta meg a lelkész a missioi körhöz tartozó egyházakat, mely alkalommal 609 kilométernyi távolságot utazott be.

Egyházmegyei közgyűlés örömmel állapítja meg azon kétségtelen tényt, hogy bodrogszentési missiói körlelkésze komoly kötelességtudásával, lelki ismeretes fáradozásával ébren örködik a gondozására bizottak hitéletének fejlesztésén s midőn efelett való elismerésének kifejezést ad, jelentését a főtiszteletű egyházkérületi közgyűléshez felterjeszteni határozta.

93. Verebélyi József a bacskai missioi körlelkésze beteszti jelentését és a missioi körhöz tartozó egyházak meglátogatását feltüntető naplóját, ezek szerint a hívek vallásos buzgósága minden tekintetben kifogástalan. A körben lakó hitsor-

sosok lelki gondozása érdekében 70 utazást tett 210 kilométer utat járván be.

A jelentés örvendetes tudomásul szolgál s az egyházkerületi közgyűléshez felterjesztetik.

94. Az alsózempléni öt tanítói körből alakult református tanítói egyesület jóváhagyás és megerősítés végett beterjeszti közgyűlésileg elfogadott alapszabály tervezetét.

Egyházmegyei közgyűlés örömmel veszi tudomásul, hogy egyházmegyénk összes tanítói egyesületileg tömörültek, mert ily módon valószínűleg nagyobb eredményeket fognak felmutatni a nevelés, tudomány, elméleti és gyakorlati terén, mint aminőket eddigelé apró egyesületekben elérni képesek volnának, miért is a bemutatott alapszabály tervezetet megerősítés végett az egyházkerületi közgyűléshez terjeszti fel.

95. Panasz tétetett több felől, hogy némely egyházakban megtagadták a tanítóknak a tanítói értekezlet alkalmával felmerült fuvar s ellátási költségeinek megtérítését.

Egyházmegyei közgyűlésünk minden e tárgyban felmerülhető egyenetlenségek kikerülése végett ismételten köztudomására hozza a lelkészeknek és gondnokoknak, hogy az egyházkerület által 1905-ben kiadott népiskolai szabályrendelet, 56. §-ának 10-ik pontja értelmében „a felekezeti tanítóegyleti gyűlésekre menő tanítóknak, fuvar és legalább két korona napidíj“ fizetendő az egyházi vagy iskolai pénztárakból.

96. Olvastatott a makkos-hotykai felügyelő lelkész és Meczner Gyula főgondnok között fennforgó vitás ügyben az 1907. évi tavaszi egyházmegyei közgyűlés jegyzőkönyvének 16. pontja.

Ez az ügy nyilvántartásban marad.

97. Olvastatott a takta-harkányi iskola-építés ügyében az 1907. évi tavaszi egyházmegyei közgyűlés jegyzőkönyvének 31. pontja.

Egyházmegyei közgyűlés ennek az ügynek rendezése végett Kóczán Miklós és Hézser Emil tanácsbírákat a takta-harkányi egyházba azzal küldi ki, hogy vonatkozó jelentésüket az őszi egyházmegyei közgyűlésre tegyék meg.

98. A vámos-ujfalusi egyház építendő templomának tervrajzát és költségvetését jóváhagyás végett beterjeszti.

Egyházmegyei közgyűlés a beterjesztett tervet és költségvetést jóváhagyja.

99. A lácai egyház jelenti, hogy a lelkészlakot mulhatatlanul újra kell építenie s kéri, hogy a mintegy 12000 korona építési költség részfedezésére engedjék meg, hogy az egyház a lelkész, tanító és egyház használatában lévő ugynevezett „hiderei“ kaszálóból azt a 432 □-öl területet, mely a csatornázás által a birtoktestből a gazdaközönség kertjéhez esett s az egyház által alig használható, valamint a temető mellett levő 2 tagsás belhelyet, melyeknek jövedelme az adót sem fedezi, örök áron eladhassa;

egyidejűleg az orsz. közalaptól részére az 1901. évben kiutalt, de fel nem vett 3000 kor. tökesegély tárgyában is kérelmez.

Egyházmegyei közgyűlés a kérelmezett eladás-hoz elvben hozzájárul s felhívja az egyházat, hogy a megkötendő adásvevési szerződéseket felülbírálás végett az őszi egyházmegyei közgyűléshez terjessze fel.

Egyben utasítja az egyházat, hogy ha a tökesegélyre ez idő szerint is igényt tart, forduljon e tárgyban kérvényével az egyházkerülethez.

100. *Olajos Pál* egyházmegyei pénztáros beterjeszti az 1907. évről az egyházmegyei pénztár állásáról és az egyházmegye kezelése alatt levő pénzek kezeléséről készített számadását, melynek adatai szerint:

I. Közpénztár.

Bevétel	---	---	---	---	---	---	3953 K 98 f.
Kiadás	---	---	---	---	---	---	3475 „ 08 „
							Maradvány
						---	478 K 90 f.

II. Miklós Béla-alap.

Bevétel	---	---	---	---	---	522 K — f.
Kiadás	---	---	---	---	---	500 „ 22 „
						<hr/>
					Maradvány	21 K 78 f.

III. Meczner Béla-alap.

Bevétel	---	---	---	---	---	226 K 76 f.
Kiadás	---	---	---	---	---	213 „ 93 „
						<hr/>
					Maradvány	12 K 83 f.

IV. Szomotori egyház Bélteky—Kiss Albert alapja.

Bevétel	---	---	---	---	---	290 K 17 f.
Kiadás	---	---	---	---	---	273 „ 83 „
						<hr/>
					Maradvány	16 „ 44 „

Vagyoni állapot.

I., II., III. táráké	---	---	---	---	---	10959 K 30 f.
IV. Szomotori egyházé	---	---	---	---	---	290 „ 27 „
						<hr/>
					Összesen	11249 K 57 f.

Egyházmegyei pénztár számadása számvevőszék által átvizsgálatván, minden egyes tételben helyesnek és kifogástalannak ítéltetett; a kötvények és takarékpénztári kötvények értéke a számadásban feltüntetett tételekkel megegyezően találtatott. Pénztárosnak a betérjesztett adatokra vonatkozólag számvevőszék a felmentést megadta.

101. Zitás Bertalan dékán betérjeszti számadását. Ezek szerint:

I. Országos lelkészi özvegy-árva pénztárba:

Bevétel	---	---	---	---	---	3353 K 90 f.
Kiadás	---	---	---	---	---	3353 „ 90 „

II. Országos közalapra:

Bevétel	---	---	---	---	---	3095 K 08 f.
Kiadás	---	---	---	---	---	3095 „ 08 „
Hátrálék	semmi sincs.					

III. Az egyházkerületi pénztár részére:

Bevétel	---	---	---	---	---	---	5629 K 69 f.
Kiadás	---	---	---	---	---	---	5629 „ 69 „

IV. Papi özvegy-árvatár részére:

Bevétel	---	---	---	---	---	---	4800 K 48 f.
Kiadás	---	---	---	---	---	---	4800 „ 48 „

Mindezen számadások tételenként átvizsgálatván, a becsolt okmányokkal igazoltnak, szabályszerűen és lelkiismeretes pontossággal vezetettnek találtatott, miért is a dékánnak számadására vonatkozólag a számvevőszék a felmentvényt megadta.

102. A segélyosztó-bizottság 1907. nov. 28-án tartott ülésének jegyzőkönyve.

Jelen voltak: Keresztúri József esperes, Gecsey Péter, Meczner András, Bálint Dezső tanácsbírák, ez utóbbi ugy is, mint jegyző.

Esperes jelenti, miszerint a f. évi segélyezésre 2691 kor. 43 fillér áll rendelkezésünkre, mit a bizottság következőleg osztott fel:

I. Szükösi-tárból: 240 kor.

Kajdy Menyhért lelkésznek kútépítés- költség visszatérítése	---	---	---	---	---	50 K — f.
Beszterczey Béla lelkész	---	---	---	---	---	50 „ — „
Nagy Károly lelkész	---	---	---	---	---	50 „ — „
Verebélyi József lelkész	---	---	---	---	---	50 „ — „
Szekeres Mihályné lelkésznő	---	---	---	---	---	40 „ — „
						<hr/> 240 K — f.

II. Nagy Gedeon-alap: 400 kor.

Gönczy Bertalan tanítónak	---	---	---	---	---	60 K — f.
Sóstófalvának	---	---	---	---	---	60 „ — „
Szántó Sándornénak	---	---	---	---	---	60 „ — „
Farkas Károly tanítónak	---	---	---	---	---	60 „ — „
Labos Endre tanítónak	---	---	---	---	---	60 „ — „
Hernádkaknak	---	---	---	---	---	60 „ — „
Ajándékkönyvekre	---	---	---	---	---	40 „ — „
						<hr/> 400 K — f.

III. Baldácsy-alapból 771 kor. 43 fillér.

Terhes Barnáné	---	---	---	---	60	K	—	f.
Gönczi Józsefné	---	---	---	---	60	"	—	"
Tatár Mihályné	---	---	---	---	60	"	—	"
Anti Jánosné	---	---	---	---	60	"	—	"
Zitás Istvánné	---	---	---	---	60	"	—	"
Horkay Jánosné	---	---	---	---	60	"	—	"
Ricsei lelkész (vallástan.)	---	---	---	---	60	"	—	"
Taktakenéz (könyvtár)	---	---	---	---	60	"	—	"
Berzék (lelk. könyvtár)	---	---	---	---	60	"	—	"
S.-A.-Ujhely (szomotori adósságtörlesztés)	---	---	---	---	50	"	—	"
B.-Sára	---	---	---	---	60	"	—	"
Monok (lelk. könyvet)	---	---	---	---	60	"	—	"
Kiskövesd	---	---	---	---	61	"	43	"
					<hr/>			
					771	K	43	f.

IV. Államsegély: 1280 kor.

Egyházmegyei pénztár	---	---	---	---	540	K	44	f.
Molnár Pál lelk. özvegy	---	---	---	---	60	"	—	"
Kereszturi Zsigmondné	---	---	---	---	60	"	—	"
Lábos Menyhértne	---	---	---	---	60	"	—	"
Baksai Istvánné	---	---	---	---	60	"	—	"
Királyhelmei kép. tőketörleszt.	---	---	---	---	81	"	—	"
Senyén	---	---	---	---	100	"	—	"
Tóth Ferencné	---	---	---	---	50	"	—	"
Palságh Gézőné	---	---	---	---	40	"	—	"
Bajkai Imréné	---	---	---	---	40	"	—	"
Kovács Piroska	---	---	---	---	34	"	28	"
Varga Erzsébet	---	---	---	---	40	"	—	"
Kis Gáborné	---	---	---	---	40	"	—	"
Bodnár Lajosné	---	---	---	---	34	"	28	"
Fodor Károlyné	---	---	---	---	40	"	—	"
					<hr/>			
					1280	K	—	f.

103. Az E. T. III. t.-c. 4. és 5. § a szerint minden egyház rendes vagyon leltárt tartozik készíteni, emellett összeállítja az egyetemes konventadó bizottsága által az egyházak rendelkezésére bocsátott kimutatásban évenkénti szükségleteit és ez az év második felében az esperesi hivatalhoz megküldendő.

Miután az elmúlt évben az egyházak előirt ebbeli kötelességüknek nem tettek eleget felhívatnak ezen az uton, hogy folyó évben az E. T. III. t.-c. 4. §-a 1. és 2. a—g. pontjai értelmében járjanak el s megbizatik a helyettes esperes, hogy a szükséges nyomtatványokat az egyes egyházaknak a kellő időben osszaszéjjel; a lelkészek pedig ezeket a legközelebbi esperes beiktató rendkívüli közgyűlésre haladéktalanul beszoáltassák és pedig oly időben, hogy azokat a számvevőszék áttanulmányozhassa; arról ezen rendkívüli közgyűlésre határozathozatal céljából kimerítő jelentést tehessen, végül felhívja a számvevőszéket, hogy az esperesi hivatal utján hozzá e célból áttett beadványokat feldolgozza és a szóban forgó rendkívüli közgyűlés elé végleges elintézés céljából kimerítő javaslatot tegyen.

104. A sárospataki egyház, mint tanügyi sérelmet terjeszti fel, hogy az állam tanévközben egyik tanítónőjét az egyházi előljáróság megkérdezése s elbocsátó levele nélkül alkalmazásba vette s e miatt a tanügyi iskolájában kárt szenvedett.

Közgyűlésünk több esetben értesült már a felől, hogy a református iskolákból akként neveztetnek és helyeztetnek át az állami iskolákba a tanítók, hogy illetékes egyházi hatóságunk létezéséről a vall. és közoktatásügyi miniszter úr vagy megbizottja, tudomással sem akar birni; így az év minden részében az illetékes egyház megkérdezése, beleegyezése nélkül helyezi át tanítóinkat, a kinevezett s eltávozott tanító helye a legtöbb esetben üresen marad, mert az egyháznak nincs ideje és alkalma arra, hogy a helyettesítésről gondoskodhatnék. Hogy mily károkat szenved ily eljárás következtében a népiskolai oktatás ügye azt felesleges emliteni, szóba se hozva azt — mert hiszen már bele éltük magunkat, — hogy egyházi önkormányzatunk szerzett és törvényileg biztosított jogainak épsége

és csorbíthatatlansága csak az elmúlt idő kedves emlékei közé tartozik.

Felkéri azért egyházmegyénk a kerületi közgyűlést, hogy intézzen utólag felhívást a konventhez arra nézve, hogy a magyar református iskolai életbe bevett azon általános gyakorlatot, mely szerint a tanítók csak is kivételes esetben változtathatják időközileg helyeiket s akkor is az illetékes egyházi hatóság jóváhagyásával és elbocsátó levele mellett ezt a gyakorlatot ajánlja a kultusz miniszter ur figyelmébe azzal a kérelemmel kapcsolatosan, hogy jövőendőben a tanítók kinevezésénél, illetve áthelyezésénél szíveskedjék eme gyakorlati célokat szolgáló szabályzatainkat szemmel tartani.

105. Az onodi egyház a tanítói korpótlék kiosztása ügyében megerősítettetni kéri a 3 példányban beterjesztett díjlevelet.

Nem mellékelte a régi díjlevél s így nem állapítható meg, hogy a kettő között nincs-e eltérés, azonban az ügy sürgősségére való tekintetből megbizsa a helyettes esperest, hogy ha a régi és új díjlevél lényegében nem tér el egymástól megerősítő záradékkal lássa el.

106. Orbán István tiszaharkányi lakos kéri, hogy a tiszaharkányi egyháztól nagyatyja által 1862. évben vásárolt 535 □-öl föld után eső 58 kor. 71 fill. állami adóból, — mely 1868. óta tévedés folytán az egyház által fizettetett — 28 korona 71 fill-nek elengedését kéri.

Egyházmegyei közgyűlés e kérelem érdemleges tárgyalásába nem bocsátkozik, mivel ez ügy természetéből kifolyólag a közigazgatási bíróság elé tartoznék, ha kellőleg fel volna szerezve illetve ha az 1904—907. I. t.-c 22. §. 1. pontja rendelkezésének is elég lenne téve.

107. Jegyzőkönyv felvételett Sárospatakon 1908. évi április 13-án megtartott számvevő ülésben.

Jelen voltak : Meczner Béla világi, Zombory Gedő egyházi elnökökkel, — Bálint Dezső, Hézsér Emil, Ölbey János, Olajos Pál, Zitás István, Farkas Lajos számvevőszéki tagok, az utóbbi ugyis mint a számvevőszék jegyzője.

Számvevőszék vizsgálat tárgyává tette ugy az egyházmegyei pénztárnok, mint a dékán számadását s mindkettőt példás rendben találta.

A pénztárosi számadás szerint az egyházmegye kezelése alatt levő lökéek végösszege 11249 korona 57 fillér.

A dékán négy különböző címen bevett 16879 kor. 15 fillért, ugyanennyinek kifizetését is igazolta.

1. Sárospataki járás :

Bodrogkeresztur, Bodroghalász, Bodrogolaszi, Sárospatak, Tokaj, Tolcsva, Bodrogsára, Olaszliszka, Erdőbénye, Erdőhorváti, Vámosujfalu, Viss, számadásai mind renben vannak.

2. Tállyai járás :

Báj, Csobaj Pthrügy, Tiszaladány, Szerencs, Ond, Monok, Tarcal, Golop, Mád, Mezőzombor, számadásai renben vannak.

Tállya számadása igazolt, azonban a kiadások között 42 korona közalapi járulék kifizetése van bevezetve, holott ezen a címen semmi bevétel nem volt. Utasítatik a gondnok, hogy 1908. évi közalapi járulék behajtása feltüntetve és igazolva legyen.

Taktakenéz számadást nem adott. Miután már több izben megtörtént, hogy számadását az egyház látogatás idejére sem készítette el, felelőség terhe alatt utasítja a lelkészt, hogy jövőben a gondnoki számadásnak január hó első felében leendő megkészítéséről és megvizsgáltságáról gondoskodják s ezuttal felhívja, hogy mult évi számadását a járási számvevőhöz haladéktalanul terjessze be.

3. Cigándi járás :

Örös, Karos, Karsa, Luka, Karád, Cigánd, Semjén, Nagyrozvagy, Bicsé, Láca, Pácin, számadásai renben vannak.

4. Megyaszói járás :

Alsódobsza, Csanálos, Hernádkak, Megyaszó, Legyeshénye,

Taktaszada, Tiszaluc, Kesznyéten, Berzék, Hernádnémeti, Gesztely, Sóstófalva, Sajóhídvég, Taktaharkány, számadásai rendben vannak.

5. Szentesi járás :

Vajdéska Berecki, Bodrogszentés, Perbenyik, Zemplénagárd. Királyhelmeci egyházak számadásai kifogástalanul igazoltak.

Kiskövesd. Számadása helyes és igazolt. Felhivandó azonban az egyház, az egyházlátogatóság útján, hogy számolja el, hogy a Nyevinkey-féle alapot hova tette? melynek kamatát a tanító évenként élvezi.

Nagykövesd. Számadása helyes igazolt Kifogásolandó, hogy sok pénztárkészlete van gyümölcsözellenül (1385 kor. 54 fill.) Óhajtandó, hogy magtári számadását köbvéka helyett — métermázsára változtassa.

Lelesz. Számadása bár igazolt, de magtári számadása bevárandó.

Bodrogmező (Polyán.) Számadása bár igazolt, mindazáltal megvizsgálandó, hogy míg 2400 kor. adósság terhe van, erre 800 kor terhet vesz fel oly kiadásra, mely talán nélkülözhető lett volna (1205 kor. templom készítés.)

Bacska. Számadása rendben és igazolt. Kötelezendő a gondnok, hogy a begyűlt és fölösleges pénzeket (2763 kor. 93 fill.) gyümölcsöztesse.

Nagytárkány. Számadása igazolt, utasítatik, hogy az egynemű bevétel és kiadásokat csoportosítsa.

Ágcsernő. Számadása igazolt, utasítatik, hogy az egynemű bevételek és kiadásokat csoportosítsa.

Mult évi kifogásoknak eleget nem tettek, sem azokat nem igazolták. Nevezetesen Leányvár, jelen évi számadása igazolt és helyes, de sem mult évről, sem jelen évről magtári számadást nem terjesztett be.

Véke. Jelen évi gondnoki számadása igazolt Mult évi és jelen évi magtári és tőkepénzi számadása elmaradt felhívatik annak beadására.

Kisgéres. Jelen évi számadása annyiban esik kifogás alá, hogy miután 9966 kor. kihelyezve van, miért vesz fel 550 kor. kölcsönt. Továbbá a kiadásban 10. és 11. sz. tétel alatt kölcsön adott 210 koronát, miért nincs feltüntetve a tőkepénzek kimutatásában? Azt jövőre haladéktalanul mutassa fel.

Mult évről kifogásolt ügyekben a küldött bizottság eljár-e? Különben azok is feltartandók a jövő évi számadáshoz.

Kislárkány. Bevételi és kiadási tételei igazoltak a gondnoki számadásról. Szabályaink értelmében azonban meg kívánatik, hogy úgy a bevétel mint a kiadásnál az egynemű tételek csoportosíttassanak, mely a kislárkányi gondnoki számadásnál teljesen mellőzve van, sőt a kiadásnál a tételek oly elszorva vannak, hogy az egyszerű napló másolat. Jövőre figyelembe veendő az egynemű bevételek és kiadások együttes kimutatása.

Tavaszi jegyzőkönyv 90 számában kifogásolt és nehezményelt pontoknak nem tett eleget s azokat nem orvosolta és telvilágosítást róla nem adott; azokat tárgyalja le és róla tüzetes számadást adjon.

Szomotor. Jelen évi számadás kiadási tételének 7. pontját kifogásolom, hol a hátrálékosokért az egyház perköltsége a kézi-munka hátrálékért, — bérlő által beszerezve, 21 kor. 30 fillért fizet; vegye be azt a hátrálékosokon, mert azt az egyház pénztára nem fedezheti hanem az egyesek kik a kézi munkát nem teljesítették.

Mult évi tavaszi jegyzőkönyv 90. sz. nehezményelt 6 kor. 92 fillért sem számolta el.

B.-Vécs. Számadásának 5. sz. kiadási tétele kifogás alá esik amennyiben a 16 kor. tehát a folyómányosok tartoznak fizetni, nem az egyház; rajtuk hajtandó be.

B.-Vécs számadási zárlata nem vehető figyelembe, midőn 42 kor. 10 fillér tármaradványt tüntet fel és kimondja zárlatában, hogy tármaradvány semmi. Mivel egy év alatt két gondnoka halt el s nem igazolható, melyik gondnoknál maradt a hátrálék? Téves eljárás, midőn egyik gondnokról a másikra átadásnál maradvány nem állapított meg. Így a tármaradvány a jelenlegi gondnokot terheli. A kimenendő egyházlátogatás vegye tüzetes megvizsgálás alá, kit terhel a felelősség.

Általános tapasztalat, hogy az egyházak a számvevőség megjegyzését többnyire nem veszik figyelembe, azokról el nem számolnak, nem orvosolják és a számvevőséghez igazolványukat be nem terjesztik, miért is az egyes egyházak felelősség terhe alatt utasíttatnak a számvevőszék határozatának végrehajtására. Illetve számadásaik mellé a kifogásolt egyházak igazolványait is csatolják, legelsősorban a mult évi hátrálékról számoljanak el, vagy azokat igazolják.

Nagygéres. Bevételi s kiadási tételei igazoltak. Kifogásolom

azonban kiadási tétel 18. pontját, hol 48 kor. nincs kellőleg igazolva, hogy mi célra s jogosan lett-e kiadva. Utasíttatik gondnok ezen összeg visszatérítésére az egyház pénztárába.

Egyházmegyei közgyűlés a számvevőszék jelentését egész terjedelmében elfogadja s az ajánlott intézkedéseket és utasításokat határozati erőre emeli s azoknak végrehajtására az érdekelt feleket kötelezőleg utasítja.

TARTALOM MUTATÓ.

I. Közgyűlési ügyek :

1. Gyűlés megnyitása.
2. Esperesi jelentés
3. Dr. Kovács Gábor távolmaradása igazoltatott.
4. Képviselők igazoltatnak.
5. Kereszturi József lemondása
6. Olajos Pál lemondása.
7. Zitás Bertalan pénztárnoknak választatik.
8. Lelkészek beerősítése.
9. Tanítók beerősítése,
10. Két papi, egy világi tanácsbírói hivatalra s két tanító-képviselőre beadott szavazások eredménye.
11. Hézszer Emil lemond a főjegyzőségről. Egyházmegye felkéri az állás a tovább viselésére.
12. Hézszer Emil és Zitás Bertalan leteszik az esküt s tanácsbírói székeiket elfoglalják.
13. Kónya András elhalálozása
14. Sóhajda János elhalálozása.
15. Intézkedés az esperesi hivatal betöltése tárgyában.
16. Vitányi Bertalan újból ügyésszé választatik.
17. Dr. Szánthó Elek alügyésszé választatik.
18. A megüresedett papi tanácsbírói s világi főjegyzői állásokra a szavazás elrendeltetik.
19. Egyházkerületi képviselők választása.
20. Hézszer Emil „Tanácskozási szabályzat és ügyrend“ javaslata.
21. Az alsózempléni ref. egyházmegye tanácskozási szabályzata és ügyrendje.
22. Szavazatot elmulasztó egyházak büntetése.
23. Szabályrendelet az egyházi tisztségek el nem fogadása tárgyában.
24. Szabályrendelet az egyházmegyei közgyűlésről elmaradtak irányában követendő eljárásról.
25. Határozat az ügyészi állásra vonatkozólag.

26. Rendelkezés a presbyterek számáról.
27. A választók névjegyzéke a törvényes határidőig elkészítendő.
28. Közalapi járulék minden évben fejenként 8 fillér.
29. Négy község felhivatik, hogy a törvény értelmében tanítóik közül presbytert válasszanak.
30. Felhívatnak az iskolalátogatók, hogy a vallás-oktatásról részletes jelentést tegyenek.
31. Ismétlő-iskola körüli bajok orvoslása.
32. Adóügyi bizottságba póttag választatik.
33. Egyházak felhívatnak, hogy az egyházfenntartási alapról jelentést tegyenek.
34. Intézkedés a könyvtári illetményekről.
35. Segédlelkészek bekebelezése.
36. Három segélyt kérő a segélyosztó bizottság figyelmébe ajánltatik.
37. A bodrogolaszii lelkésztől a „Vilma“-tanyai ref. vallású gyermekek oktatásáról jelentés kéretik.
38. A taktakenézi lelkészlak felépült.
39. Levéltárnok választása.
40. Iskolába nem járó tankötelesek szaporodása.
41. Az egyházm. tanügyi bizottságba Szily József és ifj. Fövenyessy Bertalan választattak meg.
42. Bodrogzsadánynak Bodrogolaszihoz csatlakozása.
43. Tiszalúci tanító fizetési ügye.
44. Tiszalúci tanító lakásügye.
45. Vissi iskola államosítása.
46. Leányvári iskolaépítési ügy.
47. A szomotori züllésnek indult egyház megmentése.
48. A „Csillag“-tanyai s „Jajhalon“-tanyai iskolák vallástani-
tási ügye.
49. Kertész István kérelme.
50. A segélyért folyamodók az őszi közgyűléshez utasíttatnak.
51. Bartha József a királyhalmeci egyháznak adott nyilatkozat
alól felmentést kér.
52. Tiszalúc új iskolát épít.
53. A taktaharkányi egyház kérelme az iskola beosztására
vonatkozólag.
54. Szolnocsikai előkönyörgő jutalmazása.
55. Egyházlátogatóság jelentése Királyhalmecről.
56. Egyházlátogatóság jelentése Szentesről.

57. Szavazatokat be nem adott egyházak lelkészei elmarasztaltatnak.
58. Egyházlátogatóság jelentése, hogy Legyesbényén Tohelyi Istvánné 400 K.-t hagyományozott.
59. Hegedüs János alsódobszai tanítónak jegyzőkönyvi elismerés.
60. Ujcsanáluson a templom elkészült.
61. Az ujcsanálosi templom építésénél tapasztalt kisebb hibák kijavítására az egyház utasított.
62. Kisgéresi számadások megvizsgálása.
63. Kisgéresi iskola tarthatatlan állapota.
64. A leleszi adásvételi szerződés.
65. Vajdácskai iskola épület.
66. Egyházlátogatóság jelentése Bereckiről.
67. Egyházhatóság jelentése Perbenyikről.
68. Agárd elhatározta egy második tanítói állás felállítását.
69. Egyházlátogatóság jelentése Kiskövesdről.
70. Egyházlátogatóság jelentése Nagykövesdről.
71. Egyházlátogatóság jelentése Kistárkányról.
72. Egyházlátogatóság jelentése Nagytárkányról.
73. Ágcsernő közhirdetésre ajánlatik.
74. Egyházlátogatóság jelentése Bodrogmezőről.
75. Egyházlátogatóság jelentése Leányvárról.
76. Tóth Ferenc berzéki lelkész és Gyüker Pál folyamodványa.
77. Tarcal város folyamodványa elutasított.
78. A rozyágyi lelkészi fizetés megosztása.
79. A pácini leányegyház anyásítási kérvénye.
80. A lukai egyház siralmas állapota.
81. Karádi iskolai ügy.
82. A karosi tanító díjlevelek.
83. Kesznyéten templomépítés.
84. Kesznyéteni egyház kérvénye.
85. A mádi egyház birtokvásárlása.
86. A monoki egyház panasza.
87. Sebeő Gyula és Dercsényi Bertalan tarcali lakosok alapítványai.
88. Egyházlátogatóság jelentése a tarcali tanítókról.
89. A tarcali iskola fűtetési ügye.
90. A tiszaluci egyház 5000 K. kölcsönt vett fel.
91. A tiszaluci egyház bármely alaphól segélyt kér.
92. A tiszaluci egyház tökesegélyt kér.

93. A bodrogszentesi missiói lelkész jelentése.
94. A bacsikai missiói lelkész jelentése.
95. Az alsózempléni tanítóegyesület alapszabályai megerősítetnek.
96. A tanítóknak a tanítóértekezletre fuvar és 2 korona napi-díj fizetendő.
97. A makkoshotycai felügyelő lelkész és Meczner Gyula főgondnok közötti vitás ügy.
98. Taktaharkányi iskolaépítés ügye.
99. A vámosujfalusi egyház építendő templomának tervrajza és költségvetése jóváhagyatik.
100. A lácai egyház kérvénye.
101. Egyházmegyei pénztáros számadása.
102. Egyházmegyei dékán számadása.
103. A segélyosztó bizottság jegyzőkönyve.
105. A sárospataki egyház tanügyi sérelme.
106. Az Onodi egyház tanítói díjlevele.
107. Orbán István tiszatarjáni lakos kérelme.
108. Számvevőszéki ülés jegyzőkönyve.